

RI JOSU'E

Keb' oxib' tzij puwi' ri Wuj Josu'e

Ri B'ibli'a Hebraika, "E'ojer q'axal utzij ri Dyos" kcha chrech we wuj ri: Josu'e; Jueces; Rut; Samu'el y Reyes.

Jos 1,1-2: *"¹Aretaq chi' xkam ri Mo'ises, che upataninel ri Yahweh, ri Yahweh kuch'ab'ej ri Josu'e, ri uk'ojol ri Nun, to'l rech ri Mo'ises, e kub'ij chrech: ²«Ri Mo'ises, ri nupataninel, xkamik; jkamik ri' chatwa'lijoq b'a'! Chatq'ax b'a' ch'aqap chrech ri Jordan, ri at e konojel we siwantinimit ri', jat pa ri ulew che kinya' na in chkech ri e'ajlsrael.»*, kuko'j ri wuj rech ri Josu'e xas chuwach chi anoq ri De'uteronomi'o. Xoquje, ri uchomanik k'o pa ri uwuj ri Josu'e sib'alaj kajunamitajik ruk' ri tz'ib'atalik pa ri uwuj ri De'uteronomi'o.

Pa ri kapitulo 1-12 kuya ub'ixik ri kokib'al ri e'ajisrael pa ri ulew che yatalik ub'ixik chkech. Ri q'axeb'al pa ri Jordan aretaq chi' k'amalb'e ri Josu'e, junam ub'ixik jacha ri q'axeb'al pa ri Polow ruk' ri Moises, chiwila' 3,7: *"Ri Yahweh, kub'ij chrech ri Josu'e: «Xas pa we q'ij ri', ri in kinmajij ub'anik nim ab'antajik chkiwach ri Israel, arech keta'manj che jeri' jacha xink'o'ji' in ruk' ri Mo'ises, xoquje' in k'o in awuk'." Ri usachik uwach ri Jeriko pa ri kapitulo 6, weri' jun q'ijilanik, rumal rech che ri Arqueología kuk'utu che man k'o ta usachik uwach ri Jeriko aretaq chi' ri e'ajisrael xe'ok pa ri Israel.*

Pa ri kapitulo 13-21 kaya ub'ixik jas ujachik ri ulew xb'anik chkixo'l ri ri e'ujuq'at ri Israel. Ekeb' juq'at ruk' nik'aj juq'at chik, xekanaj kan ch'aqap chrech ri Jordan e ri enik'aj juq'at chik che eb'elejeb' ruk' nik'aj, xekanaj kan pa ri Israel. Pa ri kapitulo 22-24 chila' kariqitaj wi ri k'isb'al uchak ri Josu'e.

RI JOSU'E

Ri Ajawxel kusik'ij ri Josu'e

¹Aretaq chi' xkam ri Mo'ises, che upataninel ri Yahweh, ri Yahweh kuch'ab'ej ri Josu'e, ri uk'ojol ri Nun, to'l rech ri Mo'ises, e kub'ij chrech:

²«Ri Mo'ises, ri nupataninel, xkamik; ;kamik ri' chatwa'lijoq b'a! Chatq'ax b'a' ch'aqap chrech ri Jordan, ri at e konojel we siwantinimit ri', jat pa ri ulew che kinya' na in chkech ri e'ajisra'el. ³Ronojel taq k'olb'al che kutak'alb'ej na ri iwaqan, ri in kinya' na ri' chiwech, jeri' jacha xinb'ij in chrech ri Mo'ises. ⁴Kmajtaj ub'i pa ri tz'inalik ulew e ri Lib'ano e kopan pa ri Nimaja', ri E'ufrates, ronojel ri kulew ri e'ajhittita, kopan chi pa ri Nim Polow pa ri uqajib'alq'ij, are na k'uwa' ri iwulew. ⁵Pa ronojel ri ak'aslemal, man k'o ta jun winaq ri' kkowinik kutak'ab'a' rib' chawach: jeri' jacha xink'oji' ruk' ri Mo'ises xoquje' kink'oji' in awuk', man katinya' ta kanoq ri at xoquje' man katinwonob'a' ta kanoq.

Rajawaxik uterne'b'exik

ri Pixab' arech k'olik ri ukolotajem ri Dyos

⁶Rajawaxik kk'oji' nimalaj achuq'ab', mub'an keb' ak'u'x, rumal rech che at ri' ri katyo'w na chkech we siwantinimit ri', ri ulew che xinjikib'a ub'ixik in chkech ri ekitat che kinya' na chkech ri e'are'. ⁷Chk'oji' b'a' achuq'ab' e mub'an b'a' keb' ak'u'x, qas utz uk'aslemaxik kab'ano ronojel ri pixab' che xuya kan ri nupataninel Mo'ises chawech. Maram ub'i ab'e chrech ri pixab', mattzale' b'i pa ri awikyaaq'ab' on pa ri amox chrech ri are', arech utz ka'te'eloq pa ronojel taq ri ab'e kawuk'aj. ⁸Pa junalik b'a' chkanajoq pachi' ri uwuj we Pixab' ri: chatchoman puwi' chi paq'ij e chi chaq'ab', arech utz ub'anik kab'an ronojel ri tz'ib'atalik pa ri are'. Ruk' weri', kariq nimalaj taq utzil ri' pa ronojel ri achak kab'ano. ⁹La man xatintaq taj che rajawaxik kk'oji' achuq'ab' e ma kub'an ta keb' ak'u'x? Maxib'ij b'a' awib', ko katk'oji'k, rumal rech che ri Yahweh ri Adyos kk'oji' ri' awuk' xaq jawije' ne' katb'e wi».

Ri jetaq juq'at ek'o ch'aqap chrech ri Jordan

¹⁰Ri Josu'e xtaqan chrech weri' chkech ri e'ajtz'ib'ab' pa ri tinimit: ¹¹«Jix b'a' pa ri tz'um taq ja e che'itaqa' ri winaq chrech weri': Chib'ana' e chik'olo' b'a' iwa, rumal rech che pa oxib' q'ij, kixq'ax wa' ch'aqap chrech ri Jordan, arech kiwechb'ej ri ulew che kuya na chiwech ri Yahweh ri Idyos, kuya chiwech kiwechb'ej».

¹²K'atek'uri', chkech ri e'ajrub'enita, ri e'ajgadita e ri nik'aj taq ujuq'at chi ri Manasses, jewa' kich'ab'exik xub'an ri Josu'e: ¹³«China'tisaj ri taqanik xuya' ri Mo'ises chiwech, ri are' che upataninel ri Yahweh: Ri Yahweh ri Idyos, are kraj kixuxlanik e rumal wa' kuya chiwech we ulew ri'. ¹⁴Ri iwixoqilal, ri eri' taq imam e ri ijupuq taq chikop kekanaj kan wa' pa we ulew ri' che are ri Mo'ises xya'ow chiwech ch'aqap uloq chrech ri Jordan. K'atek'uri', ri ix iwonojel ri ix achijab' ix rech ch'o'j, kixna'b'ejik chkiwach ri iwachalal e ixto'l kech ri' ri e'are', ¹⁵chi k'ate' na kraj ri Yahweh ke'uxlanik ri iwachalal xoquje' aretaq chi' kraj kixuxlanik ix, e xoquje' aretaq chi' ri e'are' kechb'ej ri ulew che kuya na ri Yahweh ri Idyos

chkech. K'atek'uri' loq' ri' kixtzalej pa ri iwulew che iwechb'al, ri xuya' kan ri Mo'ises chiwech, ri upataninel ri Yahweh, ri iwulew che k'o ch'aqap chrech ri Jordan, pa ri relb'alq'ij».

¹⁶Ri e'are' xkitzalij uwach ri utzij ri Josu'e: «Ronojel ri xujataq chech, ri uj kqab'an ri', xaq jawije' kujataq b'i wi, ri uj kujb'e ri'. ¹⁷Kqanimaj ri' ri atzij jeri' jacha xujniman chuwach ri Mo'ises. Ruk' ri' we k'o ri Yahweh ri Adyos awuk', jeri' jacha xk'oji' ruk' ri Mo'ises. ¹⁸Ronojel winaq che man kniman ta chrech ri jetaq taqanik kaya'o e man ktan ta chrech ri atzij, sas kkamisax ri' ri are'. K'atek'uri', ri at, ko chatk'oloq e mub'an keb' ak'u'x».

Ri e'k'ak'anelab' ke'utaq ub'i ri Josu'e pa ri Jeriko

²Ri Josu'e, uk'ojol ri Nun, pa awatalik ke'utaq ub'i keb' achijab', ke'el ub'ik chi pa ri Sittim ub'ik, arech kekik'ak'alej ri ulew, jewa' kub'ij chkech: «Jix, utz utzalexik jib'ana' ri amaq' e ri rulew ri Jeriko». Ri keb' achijab' keb'ek, ke'ok pa ri rachoch jun ixoq ekech nim ch'uti'n, ri are' ub'i' Rajab' e kewar kan pa ri ja ri'. ²Nik'aj winaq kkib'ij chrech ri rajawinel ri Jeriko: «Enik'aj achijab' e'ajisra'elitas xepe waral chaq'ab' arech ke'kitzalij we amaq' ri'». ³K'atek'uri', ri rajawinel ri Jeriko xutaq ub'i ub'ixik chrech ri Rajab': «Che'awesaj uloq ri achijab' che xe'opan pa ri awachoch –che xe'ok pa ri awachoch– rumal rech che xepe che utzalixik ronojel ri amaq'». ⁴K'atek'uri', ri jun ixoq, xe'ruk'aj ub'i ri keb' achijab' e xe'uk'u'u. Kub'ij chkech: «Qastzij nak'ut che we achijab' ri' xepe pa ri wachoch, ri in, ma weta'm taj jas tinimit ipetinaq wi uloq. ⁵Aretaq chi' xok aq'ab' e ktz'apixik ri uchi' ri tinimit, we achijab' ri' xe'el ub'ik e man weta'm taj jawije' xeb'e wi. Aninaq b'a' je'iwogataj ri e'are' e ke'iriqa' ri'».

⁶Ek'u ri jun ixoq, xe'upaqb'a' ri e'are' puwi' ri ja e xe'uk'u'u chuxe' jujun taq eqa'n lino che uya'om ri are' chila'. ⁷Ejusun winaq xe'el ub'i chkoqataxik ri e'are', xkisuk' ub'i pa ri ub'e ri Jordan, jawi' k'o nik'aj taq b'e pa ri ja', k'atek'uri', xtzapix uchi' ri tinimit aretaq chi' xe'eltaj ub'ik ri achijab' che kekoqataj ri e'are'.

Ri tzij junam uchomaxik xkib'an ri Rajab' e ri ek'ak'anel achijab'

⁸K'atek'uri', ri achijab' maja' kekotz'i'k aretaq chi' ri Rajab' kq'an ub'i kuk' puwi' ri ja. ⁹E kub'ij chkech: «Ri in weta'm chik che ri Yahweh xuya chiwech we ulew ri', ri ix sib'alaj xujixib'ij e konojel ri esivan taq tinimit pa we ulew ri' xeb'irb'itik aretaq chi' ri ix xixpe uloq quk':¹⁰Rumal rech che ri uj xqata utzijol che ri Yahweh xuchaqi'jarisaj chiwach ri polow rech ri taq Aj (Suf) aretaq chi' xixel uloq pa ri Egipto, e ri xib'an chkech ri ekeb' ajawinel e'ajamorre'o ch'aqap chrech ri Jordan, ri Sijon e ri Og, che xe'iya' chuwach ri anatema. ¹¹Aretaq chi' xqata' utzijol weri', xaq keb' chi qak'u'x e man k'o ta chi jun che k'o uchuq'ab' chiwach ri ix, rumal rech che ri Yahweh ri Idyos, xoquje' Dyos ajsik chikaj e xoquje' cho ri uwachulew. ¹²Chijikib'a' ri itzij chnuwach chanim ri' rumal ri Yahweh, xiwil ne' che ri in, xinb'an ri utzil chiwech, chijikib'a' che ri ix xoquje' kib'an na ri' ri utzil chkech ri e'ajuparachoch ri nutat e kiya na ri' chwech jun k'utb'al che qastzij jeri' kib'ano weri'; ¹³che ri ix kik'asb'a' kan ri' ri nutat e ri nunan, e ke'ik'asb'a' kan ri' ri ewachalal, ri enuxib'al e konojel ri ek'alk'uwa'l e kujikol na ri' ri uj chuwach ri kamikal».

¹⁴K'atek'uri', ri achijab' kkib'ij chrech: «Are utz ri' kujkam uj pa ik'exwach ri ix, xuwi ne' che mib'ij b'a' jas ri rumal che xujpe uj waral. Aretaq chi' ri Yahweh xya'taj rumal ri ulew chqech uj, ri uj kqab'an na ri' ri utzil chawech e qastzij ri' che man kqak'ex ta ri qatzij

awuk'». ¹⁵K'atek'uri', ri ixoq ke'uqasaj ub'ik, kixkekik ruk' jun k'am pa jun chkech ri wantana, rumal rech che ri rachoch nak'al cho ri uxanal ri utapya ri tinimit, e ri are' jeqel chila'. ¹⁶Kub'ij ub'i chkech: «Jix ub'i pa ri juyub', arech man kixkiriq taj ri tajin kixkoqataj. Oxib' q'ij chik'u iwib' chila', chi k'ate' na ketzalej uloq ri e'oqatanel chiwech: we ok'owinaq chi weri', k'ate' nak'uri' kuya'o kixb'e ub'ik». ¹⁷Ri achijab' kkib'ij chrech: «Chawilampe', jas ub'anik kqab'an uj, ri xujataq che ujikib'axik ri qatzij chrech: ¹⁸Aretaq chi' kujok uloq pa we amaq' ri', ri at kakoj na wa' we jun kyaq b'atz' ri' cho ri uwantana ri awachoch, jawi' xujaqasaj ub'ik, k'atek'uri', ke'amulij na ri' awuk' pa ri awachoch, ri atat, ri anan, ri e'awachalal e konojel ri e'achalaxik chawech. ¹⁹We k'o jun chkech kel ub'i pa ri awachoch, tzaq b'a ri ukik'el paw'i ri at, ri uj, man k'o ta qech ri' chrech, uj suk' ri' kujkanajik kanoq; k'atek'ut, ri kikik'el konojel ri kik'olom kib' awuk' pa ri awachoch, tzaq b'a' paqawi' ri uj we k'o jun winaq kukoj ri uq'ab' pakiwi' ri e'are'. ²⁰K'atek'ut, we ri at kawesaj utzijoxik ri rumal xujpe uloq uj waral, man k'o ta chi qech ri' chrech ri tzij che xujataq at che ujikib'axik». ²¹Ri ixoq xub'ij: «;Chb'antajoq b'a' weri'!». K'atek'uri', xe'utzaqopij ub'ik arech keb'e ub'ik. Ri e'are' xeb'e ub'ik e ri are' kuxim kan cho ri wantana ri jun kyaq b'atz'.

Ri ek'ak'alinel ketzalej ub'ik

²²Ri e'are' ke'el ub'ik e knimim ub'i kib' pa ri juyub'. Kekanaj chila' oxib' q'ij, chi k'ate' na ketzalej uloq ri winaq che xeb'e chkoqataxik e'are'. Ri e'are' xekitzukukej pa ronojel ri b'e e ma xe'kiriq taj. ²³K'atek'uri', ri keb' achijab' ke'el uloq e keqaj uloq pa ri juyub', keq'ax ch'aaqap chrech ri Jordan e ke'opan ruk' ri Josu'e, ri uk'ojol ri Nun, kkitzijoq chrech ronojel ri xkik'ulmaj. ²⁴Kkib'ij chrech ri Josu'e: «Qastzij nak'ut che ri Yahweh xuya' pa qaq'ab' ronojel we amaq' ri'; e konojel ri esiwantinimit keb'irb'it chik chqawach ri uj».

Kkisuk'umaj uchomaxik ri okem kkib'ano

³¹Ri Josu'e kwa'laj ub'ik kmaymat na. Keb'e ub'ik, ke'el ub'ik pa ri Sittim e ke'opan pa ri Jordan, ri are' e konojel ri e'ajisra'el. Chila' kekanaj wi we chaq'ab' ri', chila' kkeye'j wi arech keq'ax ch'aaqap. ²Aretaq chi' ok'owinaq chi oxib' q'ij, ri e'ajtz'ib'ab' keq'ax pa ri tz'um taq ja ³e ke'kitaq kan ri winaq chrech weri': «Aretaq chi' kiwil ri arka rech ri chapb'al uq'ab' ri Yahweh ri Idyos e ri ichuchqajawib' e'ajlevita che kuk'am chi ub'ik, kijam kan ri' ri ik'olb'al jawi' ri ix ko wi e kiterne'b'ej b'i ri' ri are' arech kiweta'maj ri b'e kiterne'b'ej, rumal rech che ri ix man k'o ta jumul ixq'axinaq pa we b'e ri'. ⁴K'atek'ut, kq'o' lajujk'al xk'ab' kiya kan chixo'l ruk' ri arka: mixqib' koq ruk' ri arka».

⁵Ri Josu'e kub'ij chkech ri siwantinimit: «Chityoxrisaj iwib', rumal rech che chwe'q, ri Yahweh kub'an na jetaq mayib'al chixo'l ri ix»; ⁶k'atek'uri' ri Josu'e kub'ij chkech ri echuchqajawib': «Chik'ama' ub'i ri arka rech ri chapb'alq'ab' e chixnab'ejoq chkiwach ri siwantinimit». Ri e'are' ktelej ub'i ri arka rech ri chapb'alq'ab' e kenab'ejik chkiwach ri siwantinimit.

K'isb'al taq tzij rech ri okib'al ub'ik

⁷Ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «Xas pa we q'ij ri', ri in kinmajij ub'anik nim ab'antajik chkiwach ri Isra'el, arech keta'maj che jeri' jacha xink'oji' in ruk' ri Mo'ises, xoquje' in k'o in awuk'. ⁸Ri at, ke'ataq wa' ri echuchqajawib' che kuk'am ri arka rech ri chapb'alq'ab', kab'ij wa' chkech: "Aretaq chi' kixopan chuchi' ri Jordan, kixtak'i' ri' pa ri Jordan"».

⁹Ri Josu'e kub'ij chkech ri e'ajisra'el: «Chixqib' uloq wuk' e chitatab'ej ri jetaq utzij ri Yahweh ri Idyos». ¹⁰K'atek'uri', xuya ub'ixik ri Josu'e: «Are rumal wa' weri' kiweta'maj che ri k'aslik Dyos k'o chixo'l e che qastzij wa' ke'uk'yaq na ub'i wa' xas chiwach ub'i ri ix, ri e'ajkana'an, ri e'ajhitita, ri e'ajjivita, ri e'ajperesita, ri e'ajguerguese'o, ri e'ajamorre'o e ri e'ajjeb'use'o. ¹¹Chiwilampe: ri arka rech ri chapb'al uq'ab' ri Yahweh, Rajaw ronojel ri uwachulew, kuq'axej ub'i ri' ri Jordan chiwach ix. ¹²Chi'cha'ab'a' ekab'lajuj achijab' chixo'l ri ix, jun achi che chjunal ujuq'at ri Isra'el. ¹³Aretaq chi' ri echuchqajawib' che kuk'am ri arka rech ri Yahweh, Rajaw ronojel ri uwachulew, kkiruq' ri kqan pa ri jetaq ujoronal ri Jordan, kq'attajik ri' ri jetaq ja' che petinaq uloq ajsik chrech ri juyub' e ktak'i ri' ri ja' e junam ri' kkanaj wi».

Ri q'axem ch'aqap chrech ri Jordan

¹⁴Aretaq chi' ri siwantinimit kkijam kan ri kik'olb'al arech keq'ax ch'aqap chrech ri Jordan, ri echuchqajawib' kk'am ub'i ri arka rech ri chapb'alq'ab' enab'e ub'i chkiwach ri siwantinimit. ¹⁵Aretaq chi' ri kuk'am ri arka ke'opan pa ri Jordan e ri kqan ri echuchqajawib' che kuk'am ri arka, kkiruq' pa ri ja' -ri Jordan sib'alaj kchojoj ri ujoronal pa taq ri q'ij ri', kel uloq chuchi', rumal rech che uq'ijil ri q'atoj salwa't- ¹⁶ri ja' che kchojojik petinaq uloq ajsik chrech ri juyub', ktak'i'k e naj uloq chkech, junam kumol rib' ri ja', pa ri Adam, ri jun tinimit che k'o chunaqaj ri Sartan, k'atek'uri', ri jetaq ja' che kchojojik kxuli' b'i pa ri polow rech ri Arab'a, ri tzalaj polow, xq'attajik. E k'u ri siwantinimit xe'ax ub'i ch'aqap, chuwach apan ri Jeriko. ¹⁷Ri winaq che ktelem ri arka rech ri chapb'al uq'ab' ri Yahweh, utz kitak'alem kkib'ano, pa chaq'ij ketak'i' wi, panik'aj ri Jordan, k'atek'uri', konojel ri e'ajisra'el chaq'ij tajin keq'ax wi, chi k'ate' na aretaq chi' konojel ri siwantinimit eq'axinaq chik ch'aqap chrech ri Jordan.

Ri kab'lajuj ab'aj natisab'al rech ri xb'antajik

⁴Aretaq chi' xe'axtajik konojel ri siwantinimit ch'aqap chrech ri Jordan, ri Yahweh kuch'ab'ej ri Josu'e, jewa' kub'ij chrech: ²«Che'icha'a' kab'lajuj achijab' chkixo'l ri siwantinimit, jun achi chjunal juq'at, ³k'atek'uri', ke'itaq chrech weri': "Chiwesaj waral ri', chi panik'aj chrech ri Jordan, pa ri kolb'al jawi' xk'oji' wi ri kqan ri echuchqajawib', kab'lajuj ab'aj e kiwuk'aj ri' k'iq'axej ub'i iwuk' ch'aqap, e kimulb'a' ri' pa ri k'olb'al jawi' k'iq'axej wi ri chaq'ab' kamik"». ⁴Ri Josu'e ke'usik'ij ri kab'lajuj achijab' ri xe'ucha' ri are' chkixo'l ri e'ajisra'el, jun achi chkijunal juq'at, ⁵k'atek'uri', kub'ij chkech: «Jix e chixq'ax ub'i chuwach ri arka rech ri Yahweh ri Idyos, chi panik'aj chrech ri Jordan e chijunal chitelej jun ab'aj cho ri iteleb', jeri' ejanik'pa' ri ujuq'at ri Isra'el, ⁶arech weri', jun k'utb'al chixo'l ix, e aretaq chi' chwe'q kab'ij, ri e'iwalk'uwa'l kkita' chiwech: "¿Jas ucholaj wa' we jetaq ab'aj chiwach ri'?", ⁷ri ix kib'ij na k'uri' chkech: "rumal rech che ri jetaq uja' ri Jordan xetak'i'k chuwach ri arka rech ri chapb'al uq'ab' ri Yahweh, aretaq chi' tajin kuq'axej ri Jordan, ri jetaq uja' ri Jordan xkijach kib'. ¡We jetaq ab'aj ri', jun junalikalaj natisab'al wa' chkech ri e'ajisra'el!».

⁸Ri e'ajisra'el jewa' ub'anik xkib'ano ri xtaqan ri Josu'e chkech: xkisik' kab'lajuj ab'aj chi pa unik'ajal ri Jordan, jeri' jacha ri kijuq'at ri e'ajisra'el, jeri' jacha xtaqan ri Yahweh chrech ri Josu'e, xkik'am ub'i ri jetaq ab'aj pa ri jun k'olb'al jawi' kkiq'axej ri jun aq'ab' ri' e xkimulb'a' chila' ri'. ⁹K'atek'uri', ri Josu'e kusik' kab'lajuj ab'aj pa ri unik'ajal ri Jordan, pa ri

k'olb'al jawi' xetak'i' wi ri echuchqajawib' che kuk'am b'i ri arka rech ri chapb'alq'ab', e kamik ri' k'o na ri jetaq ab'aj chila' ri'.

Ri uk'isik ri q'axem ch'aqap

¹⁰Ri echuchqajawib' che kitelem ri arka rech ri chapb'alq'ab' etak'atoj pa unik'ajal ri Jordan chi k'ate' na kb'itajik na rumal ri Josu'e ronojel ri jastaq che xtaqan ri Yahweh chrech arech kuya ub'ixik chkech ri siwantinimit (ronojel ri jastaq che xtaqan kan ri Mo'ises chrech ri Josu'e); e ri siwantinimit aninaq xeq'aj ub'i ch'aqap. ¹¹Aretaq chi' konojel ri siwantinimit xek'isik xeq'axik, xq'ax ub'i ri arka rech ri Yahweh, ri echuchqajawib' kenab'ejik chi b'i chkiwach ri siwantinimit. ¹²Ri e'uk'ojol ri Rub'en, ri e'uk'ojol ri Gad e panik'aj chkech ri ujuq'at ri Manasses keq'axik e kenab'ejik ub'i chkiwach ri e'ajisra'el, e'achijab' erech ri ch'o'j, jeri' jacha xub'ij kan ri Mo'ises chkech. ¹³Xeq'axik e 40.000 achijab' erech ri ch'o'j kitelem ri kich'ich' rech ch'o'j, kisuk'ub'am kib' chech ri ch'oj, keb'in chuwach ri Yahweh, chunaqaj ri utaq'ajal ri Jeriko. ¹⁴Pa we jun q'ij ri', ri Yahweh, nim ub'antajik ri Josu'e xub'an chkiwach konojel ri e'ajisra'el; xeniman chrech ri are', jeri' jacha xeniman chuwach ri Mo'ises aretaq chi' k'aslik chkixo'l.

¹⁵Ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: ¹⁶«Chattaqan chkech ri echuchqajawib' che kitelem ri arka rech ri Tzij, che'el uloq pa ri Jordan». ¹⁷K'atek'uri', ri Josu'e ktaqan chkech ri echuchqajawib': «iChixel uloq pa ri Jordan!». ¹⁸Aretaq chi' ri echuchqajawib' che kitelem ri arka rech ri chapb'al uq'ab' ri Yahweh, chi xaq b'i xe'el uloq chuchi' ri Jordan e xkitak'ab'a' ri kqan pa chaqi'j ulew, ri jetaq uja' ri Jordan kchojoj chi jumul pa ri uk'olb'al ub'e jacha ri ub'anom kanoq.

Ri opanem pa ri Guilgal

¹⁹Pa ri lajuj q'ij chrech ri nab'e ik', ri siwantinimit xeq'ax uloq pa ri Jordan e kkib'an ub'anik ri tz'um taq kachoch pa ri Guilgal pa ri uk'isb'al ri relb'alq'ij chrech ri Jeriko. ²⁰K'atek'uri', ri kab'lajuj ab'aj che xkisik' uloq pa ri Jordan, xumulb'a' ri Josu'e pa ri Guilgal. ²¹K'atek'uri', kub'ij chkech ri e'ajisra'el: «Aretaq chi' ri e'iwalk'uwa'l, chwe'q kab'ij kkita' na chkech ri ekitat: "¿Jas ucholaj we jetaq ab'aj ri'?" ²²kicholej ub'ixik ri' chkech ri e'iwalk'uwa'l: "Waral ri', ri e'ajisra'el xeq'ax ch'aqap chrech ri Jordan e man k'o ta xch'aeq ri kqan, ²³rumal rech che ri Yahweh ri Idyos, xuchaqi'jarisaj ri jetaq uja' ri Jordan chiwach, chi k'ate' na kixq'ax ch'aqap chrech, jeri' jacha xub'an ri Yahweh ri Idyos ruk' ri polow rech ri Taq Aj (Suf) che xuchaqi'jisaj chi k'ate' na kujq'axik qonojel ch'aqap, ²⁴arech konojel ri siwan taq tinimit ek'o chuwachulew keta'maj che sib'alalj k'o uchuq'ab' ri uq'ab' ri Yahweh, e arech pa junalik kkixib'ij kib' chuwach ri Yahweh ri Idyos».

Ri xib'rikil kkina' ri winaq che ek'o pa ri uqajib'alq'ij chrech ri Jordan

⁵¹Aretaq chi' xkita utzijol konojel ri ekajawinelab' ri e'ajamorre'o ri ejeqel ch'aqap chrech ri Jordan, pa ri uqajib'alq'ij, e konojel ri ekajawinel ri e'ajkana'an ri ejeqel apan chuwach ri polow, che ri Yahweh xuchaqi'jarisaj ri jetaq uja' ri Jordan chkiwach ri e'ajisra'el chi k'ate' na xeq'axtajik konojel ri e'are' ch'aqap, xub'an keb' kik'u'x e xb'e uchuq'ab' ri kuxlab'al chkiwach ri e'ajisra'el.

Ri uq'atik uwi' kikowil ri e'ajisra'el pa ri Guilgal

²Pa we taq q'ij ri', ri Yahweh kuya ub'ixik chrech ri Josu'e: «Chab'ana' b'a' nik'aj taq aqupib'al ruk' saqchoq' e chakamulij b'a' uqupixik uwi' ri kikowil ri e'ajisra'el». ³Ri Josu'e kub'an nik'aj taq uqupib'al ruk' saqchoq' e kuqupij uwi' kikowil ri e'ajisra'el pa ri jun k'olb'al ub'i Uq'atik uwi' Kowil.

⁴Ri Josu'e xuqupij uwi' ri kikowil ri achijab' rumal weri': Konojel ri achijab' che xe'el uloq pa ri Egipto, ri e'utz chik keb'e pa ri ch'o'j, xekam kan ri' pa ri tz'inalik ulew, pa ri jetaq b'e, chi aretaq chi' e'elenaq chi uloq pa ri Egipto. ⁵Konojel ri achijab' che xe'el uloq pa ri Egipto q'atom chi uwi' ri kikowil, tek'ut, ri winaq che xe'alax pa ri tz'inalik ulew, pa taq ri b'e, aretaq chi' e'elenaq chi uloq pa ri Egipto, ri e'are' man q'atom ta uwi' ri kikowil; ⁶rumal rech che kawinaq junab' xeb'in ri e'ajisra'el pa ri tz'inalik ulew, chi k'ate' na xekam konojel ri siwantinimit, e'are na k'uwa' ri achijab' ri xe'el uloq pa ri Egipto che taqal chi chkij keb'e pa ri ch'o'j. Ri e'are' man xeniman ta chrech ri uch'ab'al ri Yahweh, e ri Yahweh xujikib'a' ub'ixik chkech che man kuya' ta b'e ri' chkech arech kkil na uwach ri ulew che xujikib'a' ub'ixik chkech ri ekitat che kuya' ri' chqech uj, jun ulew jawi' kb'ulb'ut uloq ri leche e ri uwa'lche'. ⁷K'atek'uri', pa kik'exwach e'are' xe'ukoj ri ekik'ojol, e e'are ri e'are' xuq'at uwi' kikowil ri Josu'e; xa jek'uri' kamik ri' q'atom chi uwi' kikowil, rumal rech che man xq'at taj pa ri jetaq b'e. ⁸Aretaq chi' xk'is uq'atik uwi' ri kikowil konojel ri achijab', kekanaj kan pa ri k'olb'al jawi' ek'o wi ri tz'um taq ja chi k'ate' na ke'utzir ub'ik. ⁹K'atek'uri', ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «Pa we jun q'ij ri', ri in xinwesaj ub'i chiwij ri nimalaj k'ixb'al rech ri Egipto». Rumal na k'uri' xb'ix chrech we k'olb'al ri' Guilgal, chi k'ate' na pa taq we q'ij kamik ri'.

Ri nimaq'ij rech ri Q'axeb'al (Pasku'a)

¹⁰Ri e'ajisra'el kekanaj kan pa ri Guilgal e xkinimaq'ijarisaj chila' ri Q'axeb'al (Pasku'a) pa ri kajlajuj q'ij chrech ri ik', b'enaq'ij, pa ri taq'aj rech ri Jeriko. ¹¹Pa ri jun q'ij chik chuwach chi aq'anoq ri Q'axeb'al (Pasku'a), are xkitij chik ri jastaq che k'o pa ri amaq': kaxlanwa che man k'o ta uch'amilal e ri jetaq triko che xkik'ilij chi pa we jun q'ij ri'. ¹²E ri mana man k'o ta chik xas pa ri jun q'ij chi aq'anoq che xkimajij utijik ri taq jastaq che k'o pa ri amaq'. Man k'o chi mana xya'taj chkech ri e'ajisra'el chi pa ri jun q'ij ub'ik, e pa ri jun junab' ri' xkitzubb'ej kib' ruk' ri jetaq uwach ri rulew ri Kana'an.

Ri k'amal kib'e ri erajch'o'jab' ri Yahweh che kuq'alajinsaj rib' chuwach ri Josu'e

¹³Aretaq chi' k'o ri Josu'e chunaqaj apan ri Jeriko, kuyak apan ri uwoq'och e kril jun achi che tak'al chuwach ri are', ruk'am puq'ab' jun ch'ich' che resam pa ri rij. Ri Josu'e kqib' ruk' are' e kub'ij chrech: «¿La at jun quk' on at jun kuk' ri eqak'ulel?». ¹⁴Kub'ij: «Jayi', xane in ri inkinimal ri erajch'o'jab' ri Yahweh. E kamik ri', ri in xinpe uloq». Ri Josu'e kumej rib' e kuqasaj ri uwach pulew, kuq'ijilaj ri are' e kub'ij: «¿Jas kub'ij Wajaw chrech ri upataninel?». ¹⁵Ri kinimal ri erajch'o'jab' ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «Chawesaj kan ri axajab' cho taq ri awaqan, rumal rech che ri k'olb'al jawi' at k'o wi, tyoxlaj k'olb'al». K'atek'uri', ri Josu'e, kub'an jeri'.

Ri okib'al e ri rechb'axik ri Jeriko

⁶Ri Jeriko tz'apatalik ruk' ab'aj e chun, rumal rech che kixib'im kib' chkech ri e'ajisra'el: ma k'o ta jun winaq ke'l ub'ik e kok ub'ik. ²Ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «Chawilampe', in kinya' paq'ab' ri Jeriko e ri rajawinel, ri ix che ix utz chrech ri ch'o'j. ³Iwonojel ri ix achijab' ix rech ri ch'o'j, kisutij rij ri tinimit, xa jumul kixsutin chrij. Waqib' q'ij kib'an weri'. ⁴Ewuqub' chuchqajawib' kuk'aj ub'i chuwach ri arka ri wuqub' ruka' wakax. Pa ri uwuq q'ij, wuqub' mul kixb'inik kisutij rij ri tinimit e ri echuchqajawib' koq'esaj na ri' ri ruka' wakax. ⁵Aretaq chi' kch'aw ri ruk'a' wakax, aretaq chi' kita' ri roq'eb'al, konojel ri winaq kkib'an ri' ri raqoj chi'aj rech ch'o'j e ri utapya ri tinimit ktzaq uloq ri' ikim; k'atek'uri', konojel ri' ri winaq kkik'yaq kib' chrij ri k'o chkiwach».

⁶Ri Josu'e, che uk'ojol ri Nun, ke'usik'ij ri echuchqajawib' e kub'ij chkech: «Chik'ama' ub'ik ri arka rech ri chapb'alq'ab' e ewuqub' chuchqajawib' chkik'ama' ub'i wuqub' ruka' wakax chuwach ri arka rech ri Yahweh». ⁷K'atek'uri', kub'ij chkech ri siwantinimit: «Jix e kisutij rij ri tinimit e ri enab'ejinaq e'oj chuwach ri arka rech ri Yahweh». ⁸Jeri' xb'anik jacha ri xub'ij ri Josu'e chkech ri siwantinimit. Ewuqub' chuchqajawib' xkik'am ub'i ri wuqub' ruk'a' wakax, xeb'e chuwach ri Yahweh e koq'esaj ri ruk'a' wakax; ri arka rech ri chapb'al uq'ab' ri Yahweh b'enaq ub'i chkij ri e'are', ⁹ri enab'ejinaq, eb'enaq chkiwach ri echuchqajawib' che tajin koq'esaj ri ruk'a' wakax e ri eteren kanoq, eb'enaq ub'i chrij ri arka. Arechi' keb'inik, tajin koq'esaj ri ruka' wakax.

¹⁰Ri Josu'e e'utaqom ri siwantinimit chrech weri': «Miraqej ichi', miya alaj ktatajik ri ich'ab'al, ma'el uloq jun tzij pichi', chi k'ate' na pa ri jun q'ij che kinb'ij na in chiwech: «;Chiraqaqej ichi', chtatajoq ri ich'ab'al!». K'atek'uri', kiraqaqej nak'uri' ri ichi' rech ch'o'j».

¹¹Ri are' xtaqanik arech ri arka rech ri Yahweh kusutij rij ri tinimit, xa jumul xusutej rij, k'atek'uri', ketzalej ub'i pa ri tz'um taq ja jawi' kekanaj kan chaq'ab'. ¹²Ri Josu'e, kmaymatik kwa'lajik e ri echuchqajawib' kkik'am ub'i ri arka rech ri Yahweh. ¹³Ewuqub' chuchqajawib' kuk'aj ub'i ri wuqub' ruka' wakax, keb'e ub'i chuwach ri arka rech ri Yahweh, tajin koq'esaj ri ruka' wakax aretaq chi' keb'inik, ri enab'ejinaq ub'ik eb'enaq chkiwach ri e'are', e ri eteren kanoq, eb'enaq ub'i chrij ri arka rech ri Yahweh, cholaj keb'inik jeri' jacha ri roq'eb'al ri ruk'a' wakax.

¹⁴Pa ri ukab' q'ij, keb'inik e kksutij chi jumul rij tinimit e ketzalej chi pa ri uk'olb'al ri tz'um taq kachoch, jewa' kkib'an waqib' q'ij. ¹⁵Pa ri uwuq q'ij, kewa'lajik aq'ab'il, keb'inik e kksutij rij ri tinimit, jacha ri kib'anom pa taq ri q'ij kanoq. Xuwi we jun q'ij ri' wuqub' mul kesutin chrij ri tinimit. ¹⁶Pa ri uwuq sutunik kkib'ano, ri echuchqajawib' koq'esaj ri ruk'a' wakax, e ri Josu'e kub'ij chkech ri winaq: «;Chiraqaqej ichi' rech ch'o'j, rumal rech che ri Yahweh xujach piq'ab' we tinimit!».

Ri Jeriko kya'ik chuwach ri anatema

¹⁷«Ri tinimit, kya' na ri' pa anatema chrech ri Yahweh, ruk' ronojel ri jastaq k'o pa ri are'. Xuwi ri Rajab', ri ixoq kech enim ch'uti'n kk'asb'axik na kanoq kuk' konojel ri ek'o ruk' ri e'are' pa ri rachoch, rumal rech che xe'rawaj ri achijab' che ek'ak'alanel xeqataq uloq. ¹⁸K'atek'uri', ri ix chiq'ila' iwib' chuwacha ri anatema, kina' iwib' chuwach ri irayb'al, mik'am ukoq jun jas uwach che anatema, rumal na k'uwa' weri', kib'an nak'uri' anatema chrech ri tz'um taq rachoch ri Isra'el e kipetisaj nimalaj k'ax ri' chrij. ¹⁹Ronojel ri saq pwaq, ri q'an pwaq e ri saq ch'ich' jastaq e ri ch'ich' taq jastaq, ronojel ktyoxrisaxik chuwach ri Yahweh; weri' kokisaxik ri' ruk' ri jetaq uq'inomal ri Yahweh».

²⁰Ri siwantinimit kkiraqej kichi' jacha rech ch'o'j e koq'esaxik ri ruk'a' wakax. Aretaq chi' ri siwantinimit kkita' ri ruk'a' wakax sib'alaj kkiraqaqej kichi' jacha rech ch'o'j e ri tapyta ktzaq uloq ikim. Chi aninaq, ri winaq ke'ok ub'i pa ri tinimit e kksisuk' ub'i ruk' ri k'o

chkiwach chkijujunal, e kkechb'ej ri tinimit. ²¹Kkityoxrisaj chrech ri anatema ronojel ri jastaq k'o pa ri tinimit, chi achijab', chi ixoqib', chi alab'om, chi ak'alab', chi enim winaq, chi wakax, chi chij e chi b'urix, xas rumal ri upuchi' ri ch'ich'.

Kkito' kan uwach ri rachoch ri Rajab'

²²Ri Josu'e kub'ij chkech ri ekeb' achijab' che xeb'e che uk'ak'alexik ri amaq': «Chixok ub'i pa ri rachoch ri ixoq che erech nim ch'uti'n e chiwesaj uloq ri ixoq ri' kuk' konojel ri erachalal ek'o ruk' ri are', jeri' jacha xijikib'a pa ri itzij chrech are'». ²³Ri alab'om ri', ri e'k'ak'anel, keb'ek e xkesj uloq ri Rajab', ri utat, ri unan, ri erachalal e konojel ri ek'o ruk' ri are'. K'atek'uri', xkito' kiwach konojel, xekiya pa jun k'olb'al chrij apan ri tz'um taq kachoch ri e'ajisra'el.

²⁴Kkiporoj ub'i ri tinimit ruk' ronojel ri k'o chupam, xuwi kkito' kanoq ri saq pwaq, ri q'an pwaq e ri saq ch'ich' jastaq e ri ch'ich' taq jastaq e kkiya' ruk' ri jetaq uq'inomal ri rachoch ri Yahweh. ²⁵K'atek'ut, ri Rajab', ixoq ekech nim ch'uti'n e konojel ri ek'o pa ri rachoch ri utat e konojel ri erachalal, ri Josu'e kuto' kan kiwach. Ri are' xkanaj kan chkixo'l ri e'ajisra'el chi k'ate' pa we q'ij kamik ri', rumal rech che xerawaj ri achijab' che xe'utaq ub'i ri Josu'e arech ke'kik'ak'alej ri amaq'.

Kyaqsaq puwi' jachin kuyak chi jumul ri Jeriko

²⁶Pa we taq q'ij ri', ri Josu'e xuya ub'ixik we jetaq tzij ri':

«jKyaqsaq chuwach ri Yahweh
ri jun achi che kwa'lij na uloq,
e kok chi jumul che uyakik
we tinimit Jeriko!
jPuwi' ri nab'e ralk'uwa'l kukoj
na ri' ri utak'alb'al
e puwi' ri uch'ip kukoj
na ri' uchi' taq ja rech ri tinimit!»

²⁷K'atek'uri', ri Yahweh xk'o'ji' ruk' ri Josu'e, che nimalaj utzijoxik xb'e ri ub'i' pa ronojel ri uwachulew.

Man kkirawasij ta chik ri anatema

⁷¹K'atek'uri', ri e'ajisra'el kkib'an k'ax chrech ri anatema: Ri Akan, uk'ojol ri Karmi, uk'ojol ri Sab'di, uk'ojol ri Seraj, che k'o pa ri ujuq'at ri Juda, xuk'ol kan jun jas uwach che rech ri anatema, e ri uq'aq' royowal ri Yahweh xyakataj pakiwi' ri e'ajisra'el.

Ma xb'an ta ch'akanem puwi' ri Ay, k'ajisab'al kiwach rumal ri anatema

²Ri Josu'e ke'utaq ub'i enik'aj achijab' chi pa ri Jeriko ub'ik arech keb'e pa ri Ay, che k'o chunaqaj ri B'et-Aven, pa ri relb'alq'ij chrech ri B'etel e kub'ij chkech: «Chixpaqal ub'i che utzalixik ri amaq'». Ke'paqi' ub'ik e kkitzalij ri amaq' Ay. ³Ketzalej uloq e kkib'ij chrech ri Josu'e: «Me'paqi' ub'i konojel ri winaq; arech keb'an ri ch'o'j chrech ri Ay, ruk' ri' kepaqi'»

ub'i e 1.000 on e 2.000 achijab'. Ma'ch'ujarisaj konojel ri winaq arech kepaqi' ub'i chila', rumal rech che ri winaq ek'o chila', man ek'i taj».

⁴Xaq 3.000 achijab' xepaqi' ub'i pa ri Ay, k'atek'uri' rajawaxik ke'ananimaj uloq chkiwach ri achijab' e'ajay. ⁵Ri achijab' e'ajay xe'kikamisaj uloq juwinaq waqlajuj achijab' chkech ri e'are', k'atek'uri' xe'koqataj uloq ri e'are' chuwach chi apanoq ri uchi' ri tinimit, chi k'ate' ri Seb'arim ne' e pa ri xulanik uloq xe'qajb'exik. Tek'uri', ri winaq xub'an keb' kanima' e xja'r ub'i ri kichuq'ab' jacha joron.

Ri Josu'e kch'aw ruk' ri Dyos

⁶K'atek'uri', ri Josu'e xujis ri ratz'yaq, kumej rib' e kuqasaj ri upalaj cho ri ulew chuwach ri arka rech ri Yahweh, jeri' kkanajik chi k'ate' na kok aq'ab', junam jeri' kub'ano kuk' ri ekinimal ri Isra'el, e konojel kkichipej poqlaj cho ri kijolom.

⁷Ri Josu'e kub'ij: «¡Ayum, Ajawxel Yahweh!, ¿jasche xe'aq'axej uloq we siwantinimit ri' ch'aqap uloq chrech ri Jordan, we ke'aya' ri e'are' pa kiq'ab' ri ajamorre'o e kak'is tzij paqawi'? ¡Utz nak'uri' weta xqakoj qach'uqab' arech kujkanaj kan ch'aqap chrech ri Jordan! ⁸¡Chasacha' b'a' numak, Ajawxel! ¿Jas kuya'o kinb'ij kamik ri' aretaq chi' ri Isra'el xusutuj rij chkiwach ri e'uk'ulel? ⁹Ri e'ajkana'an kkita utzijol wa' weri', xoquje' kkita ri' konojel ri jetaq siwantinimit pa we amaq' ri': junam kiwach ri' kkib'an chqak'ule'laxik ri uj e kkichup ri' ri qab'i' cho ri uwachulew. ¿Jas k'u kab'an na at ri' rumal ri nimalaj ab'i'?».

Ri utzalejixik uwach ri utzij kub'an ri Yahweh

¹⁰Ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «¡Chatwa'lijoq! ¿Jasche katkanaj kan ruk' ri awach pulew? ¹¹Ri Isra'el xmakunik, xq'ax puwi' ri chapb'alq'ab' che xinya in chech. Xoquje' xikanaj kan ruk' keb' oxib' jastaq che rech ri anatema, xoquje' xkilaq'aj ne' we jastaq ri', xkik'u' ne', xoquje' xkikoj ne' chuxo'l ri jastaq kech. ¹²Rumal k'uwa' weri' ri e'ajisra'el man kekowin taj ketak'i' chkiwach ri ekik'ulel, xane ke'ananimaj ri' chkiwach e'are', rumal rech che xkijal anatema. We man kichup ta kiwach ri jastaq rech ri anatema k'o chixo'l, man kink'oji' ta chi ri' chixo'l ri ix. ¹³Chatwa'lijoq, che'ach'ajch'ob'ej ri siwantinimit e kab'ij na ri' chkech: Chich'ajch'ob'ej iwib' rech chwe'q, rumal rech che jewa' kub'ij ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el: Ri anatema k'o panik'aj chawech Isra'el; man katkowin ta ri' kattak'i kan chkiwach ri e'ak'ulel, chi k'ate' na kiwesaj ub'i chixo'l ri anatema. ¹⁴Ri ix, chwe'q aq'ab'il kixpe na ri', kixpetik pa taq chjunal juq'at: Man k'o ta juq'at kucha'o jumpa kpetik, are ri Yahweh kb'inik jachin juq'at kpetik e kepe ri' chjunal taq ja winaq, e ri ja winaq che kub'ij ri Yahweh kuk'utu' rib' ri', ri winaq ek'o pa jun ja winaq kkik'utu' kib' ri' chkijunal. ¹⁵K'atek'uri', jachin kq'ax puwi' weri', kporox na ri' pa ri q'aq', ri are' e ronojel ri jastaq rech, rumal rech che xq'ax puwi' ri chapb'alq'ab' rech ri Yahweh e nimalaj k'ax xub'an pa ri Isra'el».

Kch'ob'tajik e kk'ajisax uwach ri ajmakunel

¹⁶Ri Josu'e aq'ab' kwa'lajik; ktaqan chrech ri Isra'el arech keb'e pa taq juq'at e xelik che are kb'e ri Juda che uk'utik rib'. ¹⁷Xtaqanik arech keqib' ukoq ri jetaq ujuq'at ri Juda, e xel chik che are kuk'utu' rib' ri e'ajuparachoch ri Seraj. Chkech ri e'ajuparachoch ri Seraj xelik che are kqib' chi ukoq ri jun ja winaq jawi' k'amal b'e wi ri Sab'di. ¹⁸Ri Josu'e xtaqan chkech ri e'ajuparachoch ri Sab'di, arech keqib' ukoq chkijunal ri achijab' e xelik che are ri Akan, ri uk'ojol ri karmi, uk'ojol ri Sab'di, uk'ojol ri Seraj, che k'o pa ri ujuq'at ri Juda.

¹⁹Ri Josu'e kub'ij chrech ri Akan: «Nuk'ojol, chaya' b'a' uq'ijil ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el, e nim chawila' wi ri are'; chab'ij b'a' chwech ri jastaq xab'ano; mak'u' chnuwach».

²⁰Ri Akan kub'ij chrech ri Josu'e: «Qastzij nak'ut che in ri xinmakun chuwach ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el, are wa' ri xinb'ano ri'. ²¹Ri in, xinwil chuxo'l ri jastaq xch'ak uloq, jun je'likalaj k'u'l b'anom pa ri Sine'ar e kajlajuj k'al (200) siklos saq pwaq e jun ch'aqap q'an pwaq che kawinaq lajuj siklos, ri in xqaj chnuwach weri', xink'am kanoq e xink'u'u'. Xinmuq pulew panik'aj ri upaja chrech ri tz'um wachoch e chuxe' xinya wi ri pwaq».

²²Ri Josu'e, xe'utaq b'i nik'aj achijab' che kkitij anim xeb'e pa ri tz'um ja e ma are wi, ri jun k'ul awatalik pa ri tz'um ja e chuxe' k'o wi ri pwaq. ²³Kkik'am ub'i ronojel weri' pa ri tz'um ja, kkik'am ub'i chuwach ri Josu'e e chkiwach konojel ri e'ajisra'el che ek'o chuwach ri Yahweh.

²⁴K'atek'uri', ri Josu'e kuk'am ub'i ri Akan, uk'ojol ri Seraj, kub'an ub'ik arech kpaqik' ub'i cho ri taq'aj rech ri Akor, xoquje' kuk'am ub'i ri saq pwaq, ri jun k'ul e ri ch'aqap q'an pwaq, ri e'uk'ojol, ri e'umi'al, ri jetaq uwakax, ri ub'urix, ri ek'olik taq uchikop, ri tz'um rachoch e ronojel ri jastaq rech. Konojel ri e'ajisra'el kb'e ub'i ruk' ri are'.

²⁵Ri Josu'e kub'ij chrech: «¿Jasche xak'ama' uloq ri k'ax chqech? ¿Chuk'ama' b'a uloq ri Yahweh, ri k'ax paw' pa we jun q'ij ri'!» e konojel ri e'ajisra'el kkik'yaq cha'b'aj e kkiporoy pa ri q'aq'. Kekik'yaq cha'b'aj e xekiporoy pa ri q'aq'.

²⁶Kkimulij puwi' k'i taq ab'aj, e we mulmik taq ab'aj ri' k'o na pa we q'ij kamik ri'. Xa je'k'uri' xqaj ri royowal ri Yahweh. Rumal k'u wa' weri' we jun k'olb'al xokisax ub'i' ri taq'aj Akor, chi k'ate' na we q'ij kamik ri'.

Ri taqanik kya chrech ri Josu'e

⁸K'atek'uri', ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «¿Maxib'ij awib' e man na' awib'!: Che'ak'ama' ub'i awuk' konojel ri winaq che erech ch'o'j; ¿Chatwa'lijoq ub'ik! e jat, chatpaqal ub'ik chrij ri Ay. ¿Chawila'mpe'! kinjach pa ri aq'ab' ri rajawinel ri Ay, ri siwan utinimit, ri utinimit e ri rulew. ²Kab'an na ri' chrech ri Ay, chech ri rajawinel ri xab'an chrech ri Jeriko e chrech ri rajawinel ri Jeriko. K'atek'uri', chech ri ech'akoj xuwi kik'am ub'i ri' ri kiwelaq'aj uloq e ri jetaq chikop. Utz ub'anik chab'ana' jun k'amb'al chrij ri tinimit».

Ri utzalaj uchak ri Josu'e xub'ano

³Ri Josu'e kwa'laj ub'i kuk' konojel ri winaq erech ch'o'j, arech keb'e ub'i chrij ri Ay. Ri Josu'e ke'ucha' 30.000 achijab' erech ch'o'j e che e'utz chrech ri ch'o'j e ch'aq'ab' ke'uk'am ub'ik ⁴e jewa' ri ke'utaq chrech ri':

«Chiwilampe', ri ix kikoj na jun k'amb'al chrij ri tinimit, man naj taj kixe' wi chrech ri tinimit e qas kixlawchinik iwonojel. ⁵Ri in e konojel ri winaq che kinkachi'laj ub'ik, kujqib' ri' chrech ri tinimit e aretaq chi' ri winaq ek'o pa ri Ay ke'el na uloq ri' che qak'ulaxik, jacha xkib'ano pa ri nab'e mul, ri uj kujanimajik ub'i ri' chkiwach. ⁶Ri e'are' kujkoqataj na k'uri' e naj ri' kekanaj kan chrech ri tinimit, rumal rech che kkib'ij ri': "tajin ke'animajik chqawach jacha ri nab'e mul". ⁷K'atek'uri', ri ix kixel uloq ri' pa ri jun ka'mb'al xikojo e kixok ri' pa ri tinimit: Ri Yahweh ri Idyos kujach ri' piq'ab'. ⁸Aretaq chi' k'o chi piq'ab' ri tinimit, kiporoy ri'. Kib'an ri' jeri' jacha ri utzij ri Yahweh. Chiwilampe', in ri tajin kixintaq chrech weri'».

⁹Ri Josu'e ke'utaq ub'ik e ri e'are' keb'e ub'i tza pa ri jun k'olb'al jawi' kkikoj wi ri k'amb'al e xkikoj kib' che ri laq'ab'enik chuxo'l ri B'etel e ri Ay, pa ri uqajib'alq'ij chrech ri Ay. Pa ri jun aq'ab' ri' ri Josu'e kkanaj kan chkixo'l ri winaq, ¹⁰k'atek'uri' pa ri jun q'ij chik,

ri Josu'e aq'ab' kwa'lajik, ke'rilo' ri uwinaq we etz'aqat, k'atek'uri' kb'e ub'i chrij ri Ay, kuk' ri ekinimal ri e'ajisra'el knab'ej ub'i chkiwach konojel ri siwantinimit. ¹¹Konojel ri winaq erech ch'o'j che ek'o ruk' ri are', ke'paqi' ub'ik, man naj ta chik ek'o wi chrech ri tinimit e kekanaj ka pa ri urox uxkut kaj chrech ri Ay, xuwi ri taq'aj kkanaj kan chkixo'l e'are' e ri tinimit. ¹²Ri Josu'e, ke'uk'am ub'i 5.000 achijab' e junam xkib'ano jun k'amb'al pa ri b'e chuxo'l ri B'etel e ri Ay, pa ri uqajib'alq'ij chrech ri tinimit. ¹³Ri siwantinimit, kuyak ri tz'um taq ja pa ri urox uxkut kaj chrech ri tinimit e ri jun k'amb'al xokisaxik, xkojik pa ri uqajib'alq'ij chrech ri tinimit. Pa ri jun chaq'ab' ri', ri Josu'e kkanaj kan panik'aj chrech ri taq'aj.

Ri okem pa ri Ay

¹⁴Aretaq chi' ri rajawinel ri Ay kril weri', xkikowij konojel ri siwantinimit rech ri Ay, aq'ab'il kewa'lajik e kel uloq ri ajawinel e konojel ri winaq che ub'anik ri ch'o'j chkech ri Isra'el puwi' ri xulanik, chuwach apan ri Arab'a, man k'o ta kina'b'ej che k'o jun k'amb'al kojom chkech chrij apan ri tinimit. ¹⁵Ri Josu'e e konojel ri e'ajisra'el xkib'ano che xech'akik kumal ri Ay e ke'animaj ub'i pa ri ub'e ri tz'inalik ulew. ¹⁶Konojel ri winaq pa ri tinimit Ay, kkiraqaqej kichi' ke'koqataj ri e'are'. Aretaq chi' koqatam ri Josu'e, naj xeb'e wi chrech ri tinimit. ¹⁷Man k'o ta jun achi xkanaj kanoq pa ri Ay e pa ri B'etel che mata xel ub'i chroqataxik ri Isra'el: E xak'u jeri' kitorom kan ri uchi' tinimit, jaqalik kanoq rumal che ekoqatam ri Isra'el.

¹⁸K'atek'uri', ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «Chasuk'ub'a' b'i pa ri Ay ri ch'ich' che k'o pa ri aq'ab', rumal rech che kinjach pa ri aq'ab' ri Ay». Tek'uri', ri Josu'e kusuk'ub'a' ub'i pa ri tinimit Ay ri ch'ich' che k'o pa ri uq'ab'. ¹⁹Aretaq chi' kusuk'ub'a' apan ri uq'ab', ri ek'o uloq pa ri jun k'amb'al xokisaxik, chanim ke'el uloq pa ri kik'olb'al, kkitij anim e ke'ok ub'i pa ri tinimit e pa aninaqil kkit'iqej q'aq' chrech.

²⁰Ri achijab' e'ajay aretaq chi' kek'ay uloq chkij e kkil ri sib' kb'uquwik pa ri tinimit e tajin kel ub'i chikaj, man k'o ta chi jun xk'o'ji' uchuq'ab' arech kanimaj ub'ik xaq jawije' ne', k'atek'uri' ri siwantinimit che xe'animaj ub'i pa ri tz'inalik ulew, xetzalej uloq chkij ri xekoqataj. ²¹Aretaq chi' ri Josu'e e konojel ri siwantinimit kkilo che ri xekanaj kanoq pa ri jun k'olb'al jawi' xokisax kan ri jun k'amb'al, che xe'ok pa ri tinimit e che ri sib' tajin kb'uquwik puwi' ri tinimit, ketzalej uloq e kech'o'jinik kuk' ri achijab' erech ri Ay.

²²Ri enik'aj achijab' chik ke'el uloq pa ri tinimit arech ke'kik'ulaj ri e'are', arech ri e'uwinaq ri Ay kekanaj kan panik'aj chkech ri e'ajisra'el, ek'o nik'aj chkij e ek'o nik'aj chkiwach. Ri e'are' kech'akan pakiwi' ri e'are' chi k'ate' na man k'o ta jun kkik'asb'a' kanoq on chi k'ate' na man k'o jun kanimaj ub'ik. ²³K'atek'ut, xkichap ub'i ri rajawinel ri Ay, k'aslik kkik'am ub'i chuwach ri Josu'e.

²⁴Aretaq chi' ri Isra'el xe'ukamisaj konojel ri e'ajay pa taq ri ulew e pa ri tz'inalik ulew chi jawije' xe'koqataj na wi e chi aretaq chi' konojel xeqaj chuxe' ri ch'ich' e ma k'o ta jun kkanaj kanoq, konojel ri Isra'el ketzalej pa ri Ay e ke'kikamisaj konojel ri winaq ruk' ri ch'ich' rech ch'o'j. ²⁵Konojel ri xekam pa ri jun q'ij ri', chi achijab' e chi ixoqib', e 12.000, chi ekonojel ri siwantinimit ek'o pa ri Ay.

Ri anatema e ri uchupik kiwach

²⁶Ri Josu'e man xuqasaj ta ri uq'ab' che usuk'ub'an apanoq ruk' ri ch'ich' chi k'ate' na ke'uya' chuwach ri anatema konojel ri esiwantinimit erech ri Ay. ²⁷Ri Isra'el xuwi xkijach

chkiwach ri jetaq chikop e ri jastaq che xkilaq'aj pa we tinimit ri', jeri' jacha xtaqan ri Yahweh chrech ri Josu'e.

²⁸Ri Josu'e xuporoj ub'i ri Ay e pa junalik kuchup ub'i uwach, tolonik xkanaj kanoq chi k'ate' na pa we jun q'ij kamik ri'. ²⁹K'atek'uri', ri rajawinel ri Ay, kuxekab'a' cho jun che' chi k'ate' kopan ri b'enaq'ij, k'atek'ut aretaq chi' kqaj ri q'ij, ri Josu'e ktaqanik arech kqasaxik ri ub'aqil cho ri che'. K'atek'uri', xk'yaq kanoq pa ri rokb'al ri tinimit e xmulix sib'alaj ab'aj puwi', we jetaq ab'aj ri' k'o na chi kamik ri'.

Ri ab'aj rech tab'al toq'ob'

³⁰K'atek'uri', ri Josu'e kuyak jun ab'aj rech tab'al toq'ob' chrech ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el, puwi' ri juyub' Eb'al, ³¹jeri' jacha xtaqan kan ri Mo'ises, ri upataninel ri Yahweh, chkech ri e'ajisra'el e jacha tz'ib'atalik pa ri uwuj ri Upixab' ri Mo'ises: jun ab'aj rech tab'al toq'ob' che ma chakum taj, jetaq ab'aj che man chapom ta rumal ri ch'ich'. Kkichi'j taq holokostos chrech ri Yahweh e ke'kich'ol ri jetaq away rech tab'al toq'ob' rech riqoj ib'.

Ri usik'ixik ri Pixab'

³²Ri Josu'e kutz'ib'aj cho taq ri ab'aj jumul chik ri Pixab' che xutz'ib'aj kan ri Mo'ises chkiwach ri e'ajisra'el. ³³Konojel ri siwantinimit rech ri Isra'el, ri ekinimal e ri ekajtz'ib'ab' e ri eq'atal taq tzij, etak'toj pa ri keb' utzaltmal ri arka, etak'toj chkiwach ri echuchqajawib' e'ajlevita che kuk'am ub'i ri arka rech ri chapb'al uq'ab' ri Yahweh, konojel etak'toj, chi ekaxlan taq winaq e xoquje' ri ekawinaq kib', panik'aj chkech ri winaq xkilemej kib' pa ri juyub' Garisim e panik'aj chik pa ri juyub' Eb'al, jeri' jacha ri utaqanik ri Mo'ises, upataninel ri Yahweh, arech kitewchi'xik nab'e mul ri siwantinimit rech ri Isra'el. ³⁴K'atek'uri', ri Josu'e kusik'ij ronojel ri utzij ri Pixab' –ri tewchi'nik e ri saqkyaq– ronojel jacha ri tz'ib'atalik pa ri Pixab'. ³⁵Man k'o ta jun tzij che xtaqan kan ri Mo'ises chrech che mata xusik'ij ri Josu'e chkiwach konojel ri komon rech ri Isra'el, xoquje' ek'o ri ixoqib', ri ak'alab' e ri ekaxlan winaq che ekanajinaq chkixo'l ri e'are'.

Kkijunamatisaj kiwach che uk'ule'laxik ri Isra'el

⁹Aretaq chi' xketa'maj konojel ri e'ajawinel che ek'o ch'aaqap uloq chrech ri Jordan, che ek'o pa ri juyub', pa ri taq'aj, pa ri taq'aj krab'ab' chuchi' ri Nim Polow e kopan k'ate' ri Lib'ano, ri e'ajhitita, ri e'ajamorre'o, ri e'ajkana'an, ri e'ajperesita, ri e'ajivita e ri e'ajjeb'use'o, ²kkijunamatisaj kiwach che ub'anik ri ch'o'j chrij ri Josu'e e ri Isra'el.

Ri e'ajgab'a'on kkisalkapij kib'

³Ri e'ajgab'a'on xkita utzijol ri xub'an ri Josu'e pa ri Jeriko e ri Ay, ⁴xoquje' k'ut, ri e'are' xkichomaj kisub'ixik ri e'are'. Kkijal ri kib'antajik; xkik'ol ri tzuqb'al kech, xkik'yaq chkij ri ekib'urix q'e'l taq kotar e q'el taq tz'um k'olb'al ri amaja' che k'ijom chik. ⁵Q'el taq kixajab' xkikojo e xaq t'isom chi ukoq, xoqje' xkikoj q'e'l taq katz'yaq. Ronojel ri kaxlanwa kik'amom ub'i che kiwa, ko taq kaxlanwa chik e muchtajinaq chik.

⁶Ke'opan pa ri tz'um taq ja pa ri Guilgal ruk' ri Josu'e e kkiya ub'ixik chrech are' e chkech ri achijab' ek'o pa ri Isra'el: «Ri uj, pa jun naj amaq' ujetinaq uloq: chib'ana' b'a' jun chapb'alq'ab' quk' uj».

⁷Ri achijab' pa ri Isra'el kkitzaliy uwach ri kitzij ri e'ajivita: «¿Jas qeta'm uj wema ix k'o chqaxo'l uj? e we ix k'o chqaxo'l man loq' ta ri' kqab'an jun chapb'alq'ab' iwuk'».

⁸Kkitzaliy uwach ri utzij ri Josu'e: «Ri uj, uj apataninel ri at". Ri Josu'e kuta' chkech: «¿Ix jachin ix e jawi' ixpetinaq wi?».

⁹Kkib'ij chrech: «Sib'alaj naj epetinaq wi ri e'apataninel, rumal rech ri ub'i' ri Yahweh ri Adyos, qatom utzijol ri are', qatom ronojel ri xub'an pa ri Egipto, ¹⁰qatom ronojel ri xub'an chkech ri ekajawinel ri e'ajamorre'o, che ek'o ch'aaqap chrech ri Jordan, ri Sijon rajawinel ri Jesb'on e ri Og, rajawinel ri B'asan, ri are' che jeqel pa ri Astarot. ¹¹K'atek'uri' ri eqanimal e konojel ri esiwantinimit xkib'ij chqech: "Chik'ama' ub'i iwa rech ri ib'e, jix jeb'ik'ulaj ri e'are' e ji'b'ij chkech: ;Ri uj, ujipataninel, chib'ana' b'a' jun chapb'alq'ab' quk'!" ¹²We kaxlanwa quk'am ri', miq'in wa' aretaq chi' xquk'aj uloq pa ri taq qachoch, pa ri jun q'ij che xujel uloq che ik'ulaxik, e kamik ri' yku'k chik e xmuchtajik. ¹³We taq tz'um ri' rech k'olb'al amaja', k'ak' wa' aretaq chi' xqanojisaj uloq e kamik ri' eq'elob'inaq chik. Ri qaxajab' e ri qatz'yaq, xq'elob'ik rumal ri nimalaj b'e xqab'ano».

¹⁴Ri achijab' xe'kila'aj ri winaq ri' e man k'o ta xkita' chrech ri Yahweh. ¹⁵Ri Josu'e, nimalaj utzil kkanaj kuk' e'are' e xub'an jun chapb'alq'ab' kuk' che ke'uk'asb'a' kan ri' ri e'are', e ri ekinimal ri siwantinimit xkijikib'a' ri kitzij chrech weri' chkiwach ri e'are'.

¹⁶K'atek'uri', oxib' q'ij chi aq'anoq che xb'antaj ri chapb'alq'ab' kuk', xketa'maj ri e'ajisra'el che ri e'are' naqaj ek'o wi, xoquje' ejeqel chkixo'l ri Isra'el. ¹⁷Ri e'ajisra'el, ke'el ub'i pa taq ri tz'um taq kachoch e ke'opan pa ri jetaq kitinimit pa oxib' q'ij chi aq'anoq. Ri jetaq kitinimit are ri Gab'a'on, ri Kefira, ri B'e'erot e Kiryat-Ye'arim; ¹⁸Ri e'ajisra'el, man ke'kikamisj taj, rumal rech che ri ekinimal ri komon, xkijikb'a' ri kitzij chkech e'are' puwi' ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el, k'atek'ut konojel ri komon xewixwit chkij ri ekinimal.

Ri kipixab' ri e'ajgab'a'on

¹⁹K'atek'uri', konojel ri ekinimal ri siwantinimit kkiya ub'ixik chkech ri komon: «Ri uj xqajikib'a' ri tzij puwi' ri Yahweh ri Udyos ri Isra'el, xa jek'uri', man loq' taj kqab'an k'ax chkech ri e'are'. ²⁰Ri kqab'an na chkech e'are' are weri': Keqak'asb'a' kan wa', arech man kqasik'ij ta paqawi' ri uq'aq'al royowal ri Yahweh rumal ri tzij xqajikib'a' ub'ixik». ²¹Xoquje' kkib'ij ri ekinimal tinimit: «Ke'qak'asb'a' kan wa', ke'ok wa' eb'anal taq si' e kkirej ri' ri ja' kech ri komon». Jewa' ri xkib'ij ri ekinimal tinimit.

²²Ri Josu'e ke'usik'ij ri e'ajgab'a'on e kub'ij chkech: «¿Jasche ri ix xuji'sub'u ri uj aretaq chi' xib'ij chqech: "Ri uj sib'alaj naj uj k'o wi chiwech ix", k'atek'uri', ri ix, ixjeqel chqaxo'l ri uj? ²³Chi kamik ub'ik ri', ri ix, ixkyaqsaq e pa junalik ix pataninel kixkanaj kanoq, ixb'anal si' e ix kiwerek na ri joron che kokisax pa ri Rachoch ri Nudyos».

²⁴Kkib'ij chrech ri Josu'e: «Xa rumal ne' che ri e'apataninel keta'm ri taqanik xuya' ri Yahweh ri Adyos chrech ri Mo'ises, ri upataninel are', che kujach na chiwech ronojel we amaq' ri' e che ke'ukamisaj chiwach ix konojel ri siwantinimit ek'o waral. Aretaq chi' ixpetinaq chi uloq, ri uj sib'alaj xqaxib'ij qib' e man kqaj taj kujkamik, rumal k'uwa' xqab'an weri'. ²⁵Kamik ri', ri uj, uj k'o paq'ab', chab'ana' chqech ri kachomaj at che utz e suk'». ²⁶Ri Josu'e, are kub'ano ri xujikib'a' utzij chrech, xe'uk'asb'a', xuto' kiwach pakiq'ab' ri e'ajisra'el arech man kekamisax taj. ²⁷Pa we jun q'ij ri', ri Josu'e ke'ukojo eb'anal taq si' e e'are kkirej ri ja' kkikoj ri komon e ri joron kokisax pa ri tab'al toq'ob' chi pa we q'ij na kamik ri', pa ri jun k'olb'al che kucha' na rech ri are'.

Ri ejob' ajawinel kech'o'jinik ruk' ri Gab'a'on

10¹K'atek'uri', xb'antajik che ri Adoni-Sedek, rajawinel ri Jerusalem, xreta'maj che ri Josu'e xok pa ri Ay e xuya' chuwach ri Anatema, che xub'an ruk' ri Ay e ri rajawinel jeri' jacha xub'an chrech ri Jeriko e chrech ri rajawinel, e che ri e'ajgab'a'on nimalaj utzil xekanaj kan ruk' ri Isra'el e che ek'o chuxo'l ri'a are'. ²Xuxib'ij rib' rumal rech che ri Gab'a'on nimalaj tinimit, jacha jun ajawaremal tinimit –are nim chuwach ri Ay– e konojel ri achijab' che erajch'o'jab' man k'o ta kkixib'ij kib' chrech. ³K'atek'uri', ri Adoni-Sedek, rajawinel ri Jerusalem, xutaq ub'i ub'ixik jun tzij chrech ri Hoham, rajawinel ri Heb'ron, xoquje' xutaq ub'i jun tzij chrech ri Pire'am, rajawinel ri Yarmut, chrech ri Yafi'a, rajawinel ri Lakis e chech ri Deb'ir, rajawinel ri Eglon: ⁴«Chixpaqal uloq che nuto'ik in arech kinito'o e kujch'akan puwi' ri Gab'a'on, rumal rech che ri are' nimalaj utzil xkanaj ruk' ri Josu'e e kuk' ri e'ajisra'el». ⁵Junam xkiriq kib' ri ejob' ajawinel, k'atek'uri' kepaqi' ub'i ruk' ri rajawinel ri Jerusalem, ri ejob' ajawinel e'ajamorre'o: ri rajawinel ri Heb'ron, ri rajawinel ri Yarmut, ri rajawinel ri Lakis e ri rajawinel ri Eglon, konojel kuk'aj ub'i ri achijab' ekajch'o'jab'. Xkisutij rij ri Gab'a'on e kech'ojin ruk'.

Ri Josu'e kto'b' ruk' ri Gab'a'on

⁶Ri e'ajgab'a'on, kekitaq ub'i nik'aj che ub'ixik chrech ri Josu'e pa ri tz'um taq ja rech ri Guilgal: «Me'aya' kan kitukel ri e'apataninel, aninaq chatpaqal uloq quk' uj arech kujato'o e kujakolo, rumal rech che konojel ri e'ajawinel e'ajamorre'o che ejeqel pa ri juyub', junam xkimulij kib' chqij uj». ⁷Ri Josu'e kapaqi' ub'i chi Guilgal ub'ik, keruk'aj b'i konojel ri achijab' erech ch'o'j e konojel ri e'ajch'o'jab' che man k'o ta kkixej kib'. ⁸Ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «Maxib'ij awib' chkiwach, in xe'injach ri e'are' paq'ab', man k'o ta jun che k'o uchuq'ab' chawach at». ⁹Ri Josu'e kpe chkij e man k'o ta kkina'b'ej ri e'are', rumal rech che ri Josu'e xel uloq pa ri Guilgal e xb'in ronojel ri jun aq'ab'.

Ri uchuq'ab' ri kaj

¹⁰Ri Yahweh xub'ano arech ke'animaj ub'i ri e'are' chuwach ri Isra'el, nimalaj k'ax kub'an chkech e kech'aktajik pa ri Gab'a'on: keroqataj pa ri paqalik che kb'e ub'i pa ri B'et-Horon e ke'uqajb'ej chi pa ri Aseka e ke'opan pa ri Makeda. ¹¹Katek'uri', aretaq chi' tajin ke'animaj ub'i chuwach ri Isra'el pa ri xulanik ub'ik pa ri ub'e ri B'et-Horon, ri Yahweh kuk'yaq uloq pa ri kaj, pakiwi' ri e'are', nimalaj taq saqb'ach chi kopanik pa ri Aseka, k'atek'uri' xekamik. Are ek'i ri xekamik rumal ri saqb'ach, man ek'i taj ri xekam rumal ri ch'ich' rech ch'o'j kech ri e'ajisra'el. ¹²K'atek'uri', ri Josu'e kuch'ab'ej ri Yahweh, pa ri jun q'ij ri' che ri Yahweh xe'ujach ri e'ajamorre'o pa kiq'ab' ri e'ajisra'el. Chkiwach ri Isra'el, ri Josu'e kub'ij:

«iRi at, at q'ij, chattak'al
b'a' puwi' pa ri Gab'a'on
e ri at, at ik', chatak'al
b'a' pa ri taq'aj rech ri Ayyalon!».

¹³K'atek'uri', xtak'i' ri q'ij, xoquje' ri ik' xtak'i'k chi k'ate' na ri siwantinimit xutoj uk'axel chkech ri e'uk'ulel. ¿La man tz'ib'atalik ta weri' pa ri uwuj ri suk' winaq? Ri q'ij xtak'i'k panik'aj ri kaj e man k'o ta roqatam arech kqaj uwach. ¹⁴Man k'o ta jun q'ij k'olinaq jacha we jun ri', jawi' ri Yahweh kunimaj ri uch'ab'al jun achi. Xa ne rumal che ri Yahweh tajin kch'ojinik ruk' ri Isra'el. ¹⁵Ri Josu'e xtzalez ub'i kuk' konojel ri Isra'el, ketzalez ub'i pa ri tz'um taq ja pa ri Guilgal.

**Ri ejob' ajawinel ek'o
pa ri pek rech ri Makeda**

¹⁶K'atek'uri', ri ejob' ajawinelab' ri', xe'animaj ub'ik e xekik'u' kib' pa ri pek rech ri Makeda. ¹⁷Kya ub'ixik weri' chrech ri Josu'e: «Ri ejob' ajawinel, xeriqitajik kiwam uloq kib' pa ri pek rech ri Makeda». ¹⁸Ri Josu'e kub'ij: «Chi'b'alkatij ub'i nimalaj taq ab'aj chuchi' ri pek e che'ikojo' enik'aj achijab' chuchi' arech kilaq'ab'enik chila'. ¹⁹K'atek'uri', ri ix man kixmatzi ta kan waral, jix e che'iwoqataj ri e'ik'ulel, chiq'atej ri kib'e e miya' alaj chkech che ke'ok ub'i pa ri jetaq kitinimit, rumal rech che ri Yahweh ri Idyos, xe'ujach ri e'are' piq'ab'».

²⁰Aretaq chi' ri Josu'e e ri e'ajisra'el xkik'is ub'anik ri k'ax chkij chi k'ate' xekikamisaj ri e'are', konojel ri ek'aslik na, xe'animaj ub'ik, e ke'ok ub'i pa ri ko taq kik'olb'al. ²¹Konojel ri siwantinimit utz kiwach e ekoltajinaq ketzalij pa ri tz'um taq ja, kepe ruk' ri Josu'e che k'o pa rk, e man k'o ta chi jun kukach'o kub'ij chi aq'an jun tzij pakiwi' ri e'ajisra'el.

²²K'atek'uri', ri Josu'e kub'ij: «Chijaqa' ri rokib'al ri jun pek e che'iwesaj uloq ri job' ajawinel che'ik'ama' uloq chwech». ²³Jeri' kkib'ano, ke'ikesaj ub'i ri ejob' ajawinel pa ri jun pek arech kekik'am ub'i chuwach ri Josu'e: ri rajawinel ri Jerusalem, ri rajawinel ri Heb'ron, ri rajawinel ri Yarmut, ri rajawinel ri Lakis e ri rajawinel ri Eglon. ²⁴Aretaq chi' xe'esataj ub'ik we e'ajawinel pa ri pek, ri Josu'e ke'usik'ij konojel ri achijab' ek'o pa ri Isra'el, ri ekinimal ri achijab' erech ch'o'j, ri xeb'e ruk' ri Josu'e, kub'ij chkech: «Chixqib' uloq e chixtak'al chrij kiqu' we e'ajawinel ri'». Keqib' uloq e ketak'i' chrij ri kiqu'. ²⁵«Mixib'ij iwib' e mub'an keb' ik'u'x -kcha ri Josu'e chkech- maqaj ri ichuq'ab' e utz kitak'alb'exik kib'ano, rumal rech che jewa' kub'an na ri Yahweh chkech ri jetaq qak'ulel che kixch'o'jin na ix kuk'». ²⁶K'atek'uri', ri Josu'e sib'alaj ke'usoko arech kekamik e ke'uxekab'a' cho job' taq che', k'atek'uri', xekanaj kan chila' chi k'ate' b'enaq'ij na.

²⁷Aretaq chi' kqaj ri q'ij, aretaq chi' xtaqan ri Josu'e, keqasaxik cho ri jetaq che', k'atek'uri' xe'k'yaq kanoq pa ri pek jawi' xkiwaj kib' ri e'are'. Xokisax nimalaj taq ab'aj chuchi' ri rokib'al ri pek: kamik ri' ek'o na chila' ri'.

**Kech'akanik pakiwi' ri jetaq tinimit che ek'o
pa ri ukaj uxkut kaj chrech ri Kana'an**

²⁸Chi pa we jun q'ij ri', ri Josu'e k'o pa ri Makeda e ke'uq'axej chuxe' ri ch'ich' rech ch'o'j ri siwantinimit e ri rajawinel: xe'uaya' chuwach ri anatema, xoquje' konojel ri ek'ask'oj. Man k'o ta jun winaq kuk'asb'a' kanoq; kub'an chrech ri rajawinel ri Makeda jacha xub'an ruk' ri rajawinel ri Jeriko.

²⁹Ri Josu'e, kuk' konojel ri Isra'el, kq'ax ub'i pa ri Makeda e ke'b'e ub'i pa ri Lib'na e kech'o'jin kuk' ri winaq chila'. ³⁰Ri Yahweh, xoquje' xujach we tinimiti ri' e ri rajawinel puq'ab' ri Isra'el e ri are' ke'uq'axej chuxe' ri ch'ich' rech ch'o'j e ke'ukamisaj, xoquje' man k'o ta jun kka'si' kanoq. Jeri' kub'an chrech ri rajawinel jacha xub'an chrech ri rajawinel ri Jeriko.

³¹Ri Josu'e kuk' konojel ri Isra'el, chi pa ri Lib'na ub'ik kb'e ub'i pa ri Lakis, kusutij rij e kch'o'jinik ruk' we tinimit ri'. ³²Ri Yahweh kujach ri Lakis puq'ab' ri Isra'el, kok pa ri tinimit pa ri ukab' q'ij e konojel ke'uq'axej chuxe' ri ch'ich' rech ch'o'j, xoquje' ronojel ri ek'ask'oj kanoq chila', jacha xub'an pa ri Lib'na. ³³K'atek'uri', ri Horam rajawinel ri Gueser, kpaqi' uloq che uto'ik ri Lakis, k'atek'uri' ri Josu'e xch'akan puwi' ri are' e pakiwi' ri esivan utinimit, chi k'ate' na man k'o ta jun kuk'asb'a' kanoq.

³⁴Ri Josu'e kuk' konojel ri Isra'el, kel ub'i pa ri Lakis e kb'e ub'i pa ri Eglon. Kkisutij rij we tinimit ri' e ke'ok chrech ch'o'j kuk' e'are'. ³⁵Chi pa we jun q'ij ri' ke'ok pa ri tinimit e

ke'ukamisaj chuxe' ri ch'ich' rech ch'o'j. Pa we jun q'ij ri' ke'uya' chuwach ri anatema, konojel ri ek'ask'oj na kanoq, jeri' xub'ano jacha xub'an chrech ri Lakis.

³⁶Ri Josu'e kuk' konojel ri Isra'el, pa ri Eglon ub'ik keb'ek e kepaqi' ub'i pa ri Heb'ron e ke'ok chrech ch'o'j kuk' ri siwantinimit chila'. ³⁷Ke'ok pa ri tinimit e kekikamisaj chuxe' ri ch'ich' rech ch'o'j, ri kajawinel e konojel ri jetaq tinimit e ronojel ri ek'ask'oj na kanoq. Man k'o ta jun winaq kukasb'a' kanoq, jeri' kub'ano jacha xub'an chrech ri Eglon. Kuya' chuwach ri anatema, xoquje' kuya chuwach ri anatema ronojel ri k'ask'oj na kanoq.

³⁸K'atek'uri', ri Josu'e, kuk' konojel ri Isra'el, keb'e ub'i chrij ri tinimit Deb'ir e kch'o'jinik ruk'. ³⁹Kok ub'i pa ri tinimit e krechb'ej, kuchap ri rajawinel e konojel ri jetaq tinimit k'olik, ke'ukamisaj chuxe' ri ch'ich' rech ch'o'j, kekijach chuwach ri anatema ronojel ri ek'ask'oj na kanoq; ma k'o ta jun winaq kkik'asb'a' kanoq. Jacha xub'an chrech ri Heb'ron, jeri' xub'an chrech ri Deb'ir e ri rajawinel, xoquje' jacha xub'an chrech ri Lib'na e ri rajawinel.

Ronojel ri jetaq ch'akanik pa ri ukaj uxkut kaj

⁴⁰Ri Josu'e xch'o'jinik e xch'akan puwi' ronojel ri amaq': ri Juyub', ri Negueb', ri Taq'aj e ri tak'alik taq ulew kuk' konojel ri ekajawinel. Man k'o ta jun winaq kuk'asb'a' kanoq. Konojel ri ek'ask'oj kanoq ke'uya chuwach ri anatema, jacha xtaqan ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el chrech ri are'; ⁴¹ri Josu'e xjeqi' pa taq ri ulew ri', chi kmajtaj ub'i pa ri Kades-B'arne e kopan pa ri Gasa, e ronojel ri rulew ri Gosen e kopan pa ri Gab'a'on. ⁴²Konojel ri e'ajawinel ek'o pa jetaq ulew ri', ri Josu'e, xa chijumul xerechb'ej, rumal rech che ri Yahweh ri Udyos Isra'el xch'o'jinik kuk' arech kutoq'ob'isaj uwach ri Isra'el. ⁴³K'atek'uri', ri Josu'e kuk' konojel ri Isra'el, ketzalej uloq pa ri tz'um taq ja che ek'o kan pa ri Guilgal.

Junam kkimulij kib' ri e'ajawinel ek'o pa ri Urox uxkut kaj

¹¹Aretaq chi' ri Yab'in, rajawinel ri Jasor xreta'maj weri', kutaq ub'i ub'ixik chrech ri Yob'ab', rajawinel ri Merom, chrech ri rajawinel ri Simron, chrech ri rajawinel ri Aksaf, ²xoquje' chkech ri e'ajawinel ek'o pa ri urox uxkut kaj chrech ri juyub', ri ek'o pa ri taq'aj pa ri ukaj uxkut kaj che ri Kinnerot, ri ek'o ap ri Taq'aj e ri ek'o ajsik chrech ri Dor pa ri uqajib'al q'ij. ³Chkech ri e'ajkana'an che ek'o pa ri relb'alq'ij e pa ri uqajib'al q'ij; chkech ri e'ajamorreso, ri e'ajivita, ri e'ajperesita e ri e'ajjeb'use'o che ek'o pa ri juyub', chkech ri e'ajhititita che ek'o ikim chrech ri Hermon, pa ri rulew ri Mispa. ⁴Ke'el ub'ik kuk' konojel ri achijab' che erech ch'o'j, kikchiwik ri winaq ejacha ri sanyeb' k'o chuchi' ri polow, ke'el ub'ik ruk' k'i taq kej e k'i taq ch'ich' kech kej.

Xch'akan ri Merom

⁵Konojel we e'ajawinel ri' xkib'ij chkib'il kib' che junam kkiriq kib' chuchi' ri nima' Merom, arech junam kech'o'jinik chrij ri Isra'el. ⁶K'atek'uri' ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: «Maxib'ij awib', rumal rech che jetaq wa' chweq' ri', ri in, konojel ke'inkamisaj wa' chkiwach ri Isra'el; kq'at na ri' ri kqan ri kikej e kaporoj na ri' ri jetaq kich'ich'».

⁷Ri Josu'e, kuk' konojel ri e'uwinaq rech ch'o'j, ke'uriqa' ri e'are' chunaqaj ri nima' Merom, aretaq chi' man k'o ta kkina'b'ej ri e'are' e kch'o'jinik kuk'. ⁸Ri Yahweh ke'ujach puq'ab' ri Isra'el, ri are' kch'akan pakiwi' e keroqataj chi k'ate' ri Nim-Sidon e k'ate' ri

Misrefot-Ma'im e pa ri relb'alq'ij, chi k'ate' ri taqa'j rech ri Mispa. Kch'akan pakiwi' chi k'ate' na ma k'o ta jun kuk'asb'a' kanoq. ⁹Ri Josu'e kub'an chkech jacha xub'ij ri Yahweh chrech: kuq'at ri kqan ri kej e kuporuj ub'i ri jetaq kich'ich ri kej.

**Ke'ok pa ri Jasor e pa nik'aj taq tinimit
chik che ek'o pa ri urox uxkut kaj**

¹⁰Pa we taq q'ij ri', ri Josu'e ktzalej uloq e kok pa ri Jasor, kukamisaj ri rajawinel we tinimit ri' ruk' ri ch'ich' rech ch'o'j. Ojer kanoq, ri Jasor are ri nimalaj tinimit chkech konojel ri jetaq ajawib'al k'olik. ¹¹Ke'ukamisaj kanoq ruk' ri ch'ich' rech ch'o'j konojel ri ek'ask'oj e ke'ujach chuwach ri anatema. Man k'o ta jun winaq kk'asi' kanoq e ri tinimit xporox kanoq.

¹²Ronojel we jetaq tinimit che kech we ajawinel ri' e konojel ri kajawinel, ri Josu'e kerechb'ej e ke'ukamisaj ri e'are' ruk' ri ch'ich' rech ch'o'j arech kb'antaj kuk' ri anatema, jacha xtaqan ri Mo'ises, ri upataninel ri Yahweh.

¹³Ronojel ri jetaq tinimit che ek'o uloq ajsik chrech ri alaj taq juyub', man xeporox ta rumal ri Isra'el; xuwi ri tinimit Jasor xuporj kanoq ri Josu'e. ¹⁴K'atek'uri', kkimolej ronojel ri jastaq k'o pa we taq tinimit ri', xoquje' ri echikop, ri e'ajisra'el kich'akoj kkib'an chrech we jastaq ri'. K'atek'ut, konojel winaq kkikamisaj kanoq ruk' ri ch'ich' rech ch'o'j chi k'ate' na man k'o ta jun kkanaj kanoq. Man k'o ta jun winaq kkik'asb'ab'a' kanoq.

**Ri Josu'e kub'an ri tzij che xtaqan
kan ri Mo'ises chrech**

¹⁵Jeri' jacha xtaqan ri Yahweh chrech ri Mo'ises, ri Mo'ises jeri' xtaqan kan chrech ri Josu'e e ri Josu'e kub'an weri' che xtaq kan chrech, man k'o jun tzij che xutaq ri Yahweh chrech ri Mo'ises kutas kanoq. ¹⁶Rumal k'uwa', ri Josu'e xrechb'ej ronojel ri amaq': krechb'ej ri Juyub', krechb'ej ronojel ri Negueb' e ronojel ri rulew ri amaq' Gosen, ri Taq'aj-Ulew, ri Arab'a, ri juyub' rech ri Isra'el e ri Suq'unb'al-Ulew.

¹⁷Chi pa ri chaqi'jalaj juyub' ub'ik, che kpaqi' ub'i pa ri Se'ir e kopan pa ri B'a'al-Gad pa ri suq'unb'al rech ri Lib'ano, ikim chrech ri juyub' Hermon, ke'uchap konojel ri kajawinel e ke'ukamisaj.

¹⁸Ri ch'o'j xub'an ri Josu'e chkij we e'ajawinel ri', xnajtanik; ¹⁹man k'o ta jun tinimit che nimal utzil kkanaj kuk' ri e'ajisra'el, xuwi ri e'ajivita che ejeqel pa ri Gab'a'on: xe'ok pa ronojel tinimit e ruk' ch'o'j xkechb'ej. ²⁰Rumal rech che are ri Yahweh xb'an rech che kkikowirisaj ri kanima', arech kech'o'jinik ruk' ri Isra'el, e xak'u jeri' kejach chuwach ri anatema e man ktoq'ob'isax ta kiwach chuwach ri kamikal, jacha xtaqan kan ri Yahweh chrech ri Mo'ises.

Uk'isik tzij pakiwi' ri e'ajanakita

²¹Pa taq we q'ij ri', kb'e ri Josu'e e kuk'isa' tzij pakiwi' ri e'ajanakita che ek'o pa ri Juyub', pa ri Juyub' rech ri Heb'ron, ri Deb'ir, ri Anab', ronojel ri juyub' rech ri Juda e ronojel ri juyub' rech ri Isra'el: ke'ujach ri winaq chuwach ri anatema e ruk' ri jetaq kitinimit. ²²Man k'o ta jun ajanakita kka'si' kanoq pa ri kulew ri e'ajisra'el, xuwi' xekanaj kan pa ri Gasa, pa ri Gat e pa ri Asdod. ²³Ri Josu'e krechb'ej ronojel ri ulew, jeri' jacha xtaqan ri Yahweh chrech ri Mo'ises, e ri Josu'e kujach chkech ri Isra'el, kechb'al kuya'o, e man k'o ta jun chkech ri juq'at kucha' ri rechb'al kuriqo.

K'atek'uri', ri amaq' nimalaj utzil ri uk'aslemal aretaq chi' xok'ow ri jetaq ch'o'j.

**Ri e'ajawinel che xech'akan
ri e'ajisra'el pakiwi',
ri ek'o pa ri relb'alq'ij chrech ri Jordan**

12¹E'are wa' ri e'ajawinel rech ri amaq' che xech'akan ri e'ajisra'el pakiwi', ri xmaj ri kulew ch'aqap chrech ri Jordan, pa ri relb'alq'ij, kmajtaj ub'i pa ri nimaja' Arnon kopan pa ri juyub' Hermon, ruk' ronojel ri Arab'a che k'o pa ri relb'alq'ij: ²Ri Sijon, kajawinel ri e'ajamorre'o ri are' che jeqel pa ri Jesb'on, kmajtaj ub'ik ri rulew pa ri Aro'er che k'o chuchi' ri turnik ja' Arnon, e xoquje' ri kb'e ub'i chupam ri taq'aj, panik'aj chrech ri Gala'ad e kopan pa ri Yab'b'ok, ri nimja' che retal ulew chkech ri e'ajammonita; ³pa ri relb'alq'ij, kmajtaj pa ri Arab'a e kopan pa ri polow Kinnerot pa jun utzal, kopan pa jun utzal chik pa ri polow Arab'a on ri polow rech Atz'am, pa ri ub'e ub'i ri B'et-Hayesimot, pa ri ukaj uxkut kaj kopan ikim chrech ri Pisga.

⁴Ri Og rajawinel ri B'asan, ri eto'tajinaq kan chkech ri Refa'im, ri Og jeqel pa ri Astarot e pa ri Edre'i, ⁵ri rulew are ri juyub' Hermon e ri Salka, e ronojel ri B'asan, kopan pa ri retal kulew ri e'ajguesurita e ri e'ajma'akatita, e panik'aj chrech ri Gala'ad kopan pa ri retal rulew ri Sijon, rajawinel ri Jesb'on. ⁶Ri Mo'ises, upataninel ri Yahweh e ri e'ajisra'el, xech'akan pakiwi' ri e'are', e ri Mo'ises, upataninel ri Yahweh, uya'om ne' kanoq we ulew ri' chkech ri e'ajrub'enita, chkech ri e'ajgadita e chkech ri jun uch'aqapil ujuq'at ri Manasses.

Ri e'ajawinel xech'akatajik pa ri uqajib'al q'ij chrech ri Jordan

⁷E'are wa' ri ajawinel rech ri amaq' che xech'akatajik rumal ri Josu'e e kumal ri e'ajisra'el, pa ri uqajib'alq'ij chrech ri Jordan, kmajtaj ub'i pa ri B'a'al-Gad, pa ri taq'aj chech ri Lib'ano, kopan pa ri Chaqi'jalaj juyub', che tak'akik kpaqi' ub'i pa ri Se'ir, e che are ulew kujach ri Josu'e chkech ri taq ujuq'at ri Isra'el, kechb'al kuya chkech e ma k'o ta jun kucha' ri rechb'al, ⁸pa ri juyub', pa ri Taq'aj Ulew, pa ri Arab'a e pa ri tak'alikalaj taq ulew, pa ri Tz'inalik Ulew, pa ri Negueb', chila' kulew ri e'ajitita, ri e'ajamorre'o, ri e'ajkana'an, ri e'ajperesita, ri e'ajivita e ri e'ajjeb'use'o:

⁹ Ri rajawinel ri Jeriko,	jun;
ri rajawinel ri Ay, che k'o chunaqaj ri B'etel,	jun;
¹⁰ ri rajawinel ri Jerusalem,	jun;
ri rajawinel ri Heb'ron,	jun;
¹¹ ri rajawinel ri Yarmut,	jun;
ri rajawinel ri Lakis,	jun;
¹² ri rajawinel ri Eglon,	jun;
ri rajawinel ri Gueser,	jun;
¹³ ri rajawinel ri Deb'ir,	jun;
ri rajawinel ri Gueder,	jun;
¹⁴ ri rajawinel ri Jorma,	jun;
ri rajawinel ri Arad,	jun;
¹⁵ ri rajawinel ri Lib'na,	jun;
ri rajawinel ri Adul-lam,	jun;
¹⁶ ri rajawinel ri Makeda,	jun;
ri rajawinel ri B'etel,	jun;

¹⁷ ri rajawinel ri Tappu'aj,	jun;
ri rajawinel ri Jefer,	jun;
¹⁸ ri rajawinel ri Afek,	jun;
ri rajawinel ri Saron,	jun;
¹⁹ ri rajawinel ri Merom,	jun;
ri rajawinel ri Jasor,	jun;
²⁰ ri rajawinel ri Simron Meron,	jun;
ri rajawinel ri Aksaf,	jun;
²¹ ri rajawinel ri Tanak,	jun;
ri rajawinel ri Meguido,	jun;
²² ri rajawinel ri Kedes,	jun;
ri rajawinel ri Yokne'am pa ri Karmel,	jun;
²³ ri rajawinel ri Dor, chi utinimit ri Dor,	jun;
ri kajawinel ri ramaq' ri Galile'a,	jun;
²⁴ ri rajawinel ri Tirsa,	jun;
konojel ri e'ajawinel ri' xkib'an	juwinaq ju'lajuj.

Ri jetaq ulew che maja' kb'an okem pa ri are'

¹³K'atek'uri', ri Josu'e xri'job'ik e k'i chi ri ujunab'. Ri Yahweh kub'ij chrech: «Ri at xatri'job'ik e k'i chi ri ajunab', e k'o na nimalaj taq ulew jawi' maja' kixokik.

²Are wa' ri ulew che k'o na: «Ronojel ri jetaq kitinimit ri e'ajfiliste'os e ronojel ri kulew ri e'ajguesurita; ³kmajtaj b'i pa ri Sijor che k'o chuwach ri Egipto e kopan pa ri retal rulew ri Ekron pa ri urox uxkut kaj, we ulew ri' kech ri e'ajkana'an. Ri ejob' winaq che nim kib'antajik chkech ri e'ajfiliste'o e'are ri rech ri Gasa, ri rech ri Asdod, ri rech ri Askelon, ri rech ri Gat, e ri rech ri Ekron. Ri e'ajavita ejeqel ⁴pa ri ukaj uxkut ulew. Ronojel ri kulew ri e'ajkana'an, e ri Me'araj che kech ri e'ajsidon, kopan pa ri Afeka e pa ri retal kulew ri e'ajamorre'o, ⁵pa ri relb'alq'ij k'o ri kulew ri e'ajguib'ita ruk' ronojel ri Lib'ano kmajtaj pa ri B'a'al-Gad chuxe' ri juyub' Hermon e kopan pa ri rokib'al ri Jamat.

⁶Konojel ri siwantinimit ek'o pa ri Juyub', kmajtaj pa ri Lib'ano e kopan pa ri Misrefot-Ma'im pa ri uqajib'alq'ij: konojel ri e'ajsidon. Ri in ke'inwesaj na ub'i ri' ri e'are' chkiwach ri e'ajisra'el. Ri at xuwi kajach na ri' ri ulew chkech ri e'ajisra'el, kechb'al kaya'o', jeri' jacha xintaqan chawech. ⁷Kopan ri' ri q'ij arech kajach we ulew ri', kechb'al kajacho chkixo'l ri b'elejeb' juq'at e chkech ri panik'aj ujuq'at chik ri Manasses: Ri kaya chkech kmajtaj b'i ri' pa ri Jordan e kopan pa ri Nim polow pa ri uqajib'alq'ij; are ri Nim polow ri' ri retal kulew.

Ri ulew

⁸K'atek'uri', ri jun panik'aj ujuqat chik ri Manasses, ri erub'enitas, ri e'are' ejunam kuk' ri e'ajgadita che ya'om chik ri kechb'al, are ri Mo'ises uya'om chi kanoq ri kechb'al ch'aqap chrech ri Jordan, pa ri relb'alq'ij, jeri' jacha xuya ri Mo'ises chkech, ri are' che upataninel ri Yahweh: ⁹kmajtaj ub'i pa ri Aro'er che k'o chuchi' ri nimaja' Arnon, xoquje' rachi'l ri tinimit che k'o panik'aj chrech ri taq'aj ulew e ronojel ri suq'unb'al ulew che kmajtaj pa ri Medb'a e kopan pa ri Dib'on; ¹⁰ronojel ri jetaq utinimit ri Sijon kajawinel ri e'ajamorre'os, ri are' che xajawinik pa ri Jesb'on e kopanik ri rajawib'al pa ri retal kulew ri e'ajamonita. ¹¹Uwi' chi apanoq ri Gala'ad e ri kulew ri ajguesuritas e ri kulew ri e'ajma'akatitas, ruk'am ronojel ri ujujub'al ri Hermon, ronojel ri B'asan e kopan pa ri Salka; ¹²e pa ri B'asan, k'o ronojel ri

rajawib'al ri Og, ri are' che xajawinik pa ri Astarot e pa ri Edre'i, e are' kik'isb'alil kanoq ri Refa'im. Ri e'are' xech'aktajik rumal ri Mo'ises e krechb'ej ronojel ri jastaq kech. ¹³K'atek'uri', ri e'ajisra'elita ma xkechb'ej taj ri jastaq kech ri e'ajguesurita e ri e'ajma'akita, rumal k'uwa' weri', ri Gesur e ri Ma'aka ejeqel na kamik ri' chkixo'l ri Isra'el.

¹⁴Xuwi ri kijuq'at ri Levi man k'o ta kechb'al xya'ik: ri jetaq sipanik che kya' chrech ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el, are wa' ri kechb'al ri e'are', jeri' jacha xub'ij ri Are' chkech.

Ri ujuq'at ri Rub'en

¹⁵Ri Mo'ises uya'om kanoq chkech ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri Rub'en jun ch'aqap chkech konojel ri jt'ub' winaq.

¹⁶Ri kulew e'are' kmajtaj pa ri Aro'er, che k'o chuchi' ri nimaja' Arnon, utz'aqat ri jun tinimit che k'o panik'aj chrech ri taq'aj, ruk'am ronojel ri taq'aj ulew e kopan pa ri Medb'a. ¹⁷Ri Jesb'on e ronojel ri jetaq tinimit che k'o pa taq ri juyub': ri Dib'on, ri B'amot-B'a'al, ri B'et-B'a'al-Me'on, ¹⁸ri Yahas, ri Kedemot, ri Mefa'at, ¹⁹ri Kiryatayim, ri Sib'ma e pa ri ujuyub'al ri Arab'a k'o ri Seret-ha-Sajar; ²⁰ri B'et-Pe'or k'o pa ri paqalik chrech ri Pisga, B'et-ha-Yesimot, ²¹ronojel ri jetaq tinimit k'o pa ri juyub' e ronojel ri rajawib'al ri Sijon, kajawinel ri e'ajamorre'o, ri are' che xajawinik pa ri Jesb'on e junam uch'akik xb'an rumal ri Mo'ises, jacha kich'akik xub'an chkech ri winaq ri nim kib'antajik pa ri Madi'an: ri Evi, ri Rekem, ri Sur, ri Jur, ri Reb'a, che ek'o chuxe' ri ukowinem ri Sijon, ri e'are' che ejeqel kan pa ri amaq'. ²²K'atek'uri', ri B'ala'am ri ajch'ob'nel, uk'ojol ri B'e'or, ri are' xkikamisaj ri e'ajisra'el ruk' ri ch'ich' rech ch'o'j, junam xkamisaxik kuk' enik'aj winaq chik. ²³Xa jek'uri', ri retal kulew ri e'ajrub'enita kopan pa ri Jordan. Are wa' ri ulew kechb'al ri e'uk'ojol ri Rub'en, xya chkech jacha kib'anom pa taq ri jt'ub' winaq: kechb'al ri jetaq tinimit e ri jetaq ko'lik tinimit k'olik pa taq juyub'.

Ri ujuq'at ri Gad

²⁴Ri Mo'ises uya'om kan chkech ri ujuq'at ri Gad, chkech ri e'uk'ojol ri Gad, jun ch'aqap ulew chkech ri ejujun taq ja winaq. ²⁵Ri kulew are ri Yaser, ronojel ri jetaq tinimit k'o pa ri Gala'ad, panik'aj chrech kulew ri e'ajammonita e kopan pa ri Aro'er, che k'o chuwach ri Rab'b'a, ²⁶xoquje' ri kulew kmajtaj pa ri Jesb'on e kopan pa ri Ramat-Hammispa e ri B'etonim; xoquje' kmajtaj pa ri Majanayim e kopan pa ri rulew ri Lo-Deb'ar, ²⁷xoquje' pa ri taq'aj ulew: B'et-Haram, B'et-Nimra, ri Sukkot, ri Safon –ri uch'aqapil chi kan ri rulew ri rajawib'al ri Sijon, rajawinel ri Jesb'on–, ri Jordan e ri rulew e kopan ri retal ulew pa jun ujutz' ri polow Kinneret, pa ri relb'alq'ij chrech ri Jordan. ²⁸Are wa' ri kechb'al ri e'uk'ojol ri Gad, chkijujunal upaja: xoquje' kechb'al ri jetaq tinimit e ri ko'lik taq tinimit k'o pa taq ri juyub'.

Ri jun panik'aj ujuq'at ri Manasses

²⁹Ri Mo'ises, uya'om kan chkech ri jun panik'aj ujuq'at chik ri Manasses, jun ch'aqap kulew chjunal taq ja winaq. ³⁰Ri kulew e'are' kmajtaj ub'i pa ri Majanayim, ronojel ri B'asan, ronojel ri rajawib'al ri Og, rajawinel ri B'asan, ronojel ri jetaq tinimit k'o pa ri Ya'ir che rech ri B'asan: oxk'al tinimit ronojel. ³¹Panik'aj chrech ri Gala'ad, ronojel ri Astarot e ronojel ri Edre'i, che utinimit ri ajawinel Og pa ri B'asan, xq'ax pa kiq'ab' ri e'uk'ojol ri Makir, uk'ojol ri Manasses, ri jun panik'aj chkech ri e'uk'ojol ri Makir, xya chkech chjunal ja winaq.

³²Are wa' ri ulew che kechb'al xuya kanoq ri Mo'ises aretaq chi' ek'o pa chaqi'j taq rulew ri Mo'ab', ch'aqap chrech ri Jordan pa ri relb'aq'ij chrech ri Jeriko. ³³K'atek'ut, Ri Mo'ises man k'o kechb'al xuya'o chkech ri ujuq'at ri Levi: Are kechb'al ri Yahweh ri kidyos ri Isra'el jacha xub'ij Are' chkech.

**Ri oxib' nima'q taq juq'at k'o
pa ri uqajib'alq'ij chrech ri Jordan**

14¹Are wa' ri kechb'al ri e'ajisra'el pa ri rulew ri Kana'an, ri ulew xya'taj chkech rumal ri chuchqajaw Ele'asar e rumal ri Josu'e, uk'ojol ri Nun, e kumal ri ekinimal ek'o pa taq ri ujuq'at ri Isra'el. ²Aretaq chi' xjachik ri ulew chkech ri b'elejeb' juq'at e ri jun panik'aj ujuq'at chik, man k'o ta jun chkech xucha' ri ulew kya chrech, xb'anik jacha xtaqan ri Yahweh chrech. ³Rumal rech che ri Mo'ises, xya'taj rumal ri are' ri kechb'al ri keb' juq'at e ri jun panik'aj juq'at chik, xuya' chkech pa ri relb'alg'ij chech ri Jordan. K'atek'ut, chkech ri e'ajlevita, man k'o ta jun kechb'al xuya kanoq chkixo'l e'are'. ⁴Rumal rech che ri e'uk'ojol ri Josu'e keb' juq'at xkib'ano: ri Manasses e ri Efra'im, k'atek'ut, man k'o ta jun ch'aqap kulew ri e'ajlevi xjach kanoq pa taq ri ulew, xuwi xya kan chkech nik'aj taq tinimit arech kejeqi' chila', rachi'l ri yuq'b'al che k'o naqaj chrech ri jetaq tinimit ri' arech kekiyuq'uj ri nima'q e ko'lik taq awaj. ⁵Ri e'ajisra'el, xkijach ri ulew, jeri' ujachik xkib'ano jacha xtaqan ri Yahweh chrech ri Mo'ises.

Ri ch'aqap rulew ri Kaleb'

⁶Ri e'uk'ojol ri Juda, xe'opan chuwach ri Josu'e pa ri Guilgal, e ri Kaleb' uk'ojol ri Yefunne ri ajkenisita, kub'ij chrech ri are': «Ri at aweta'm chi na k'uwa' ri xub'ij ri Yahweh chrech ri Mo'ises paw'i at e panuwi' ri in pa ri Kades-B'arne. ⁷Ri in k'o chi' kawinaq nujunab' aretaq chi' ri Mo'ises, ri upataninel ri Yahweh, xinutaq uloq chi pa ri Kades B'arne-uloq arech ki'ntzalij we ulew ri', e ri in xinya' ub'ixik chrech ri are' ri saqalajtzij puwi' we ulew ri'. ⁸Ri e'achalaxik che xepaqi' uloq wuk' xkikoj kik'u'x ri siwantinimit arech kub'an keb' kik'u'x, k'atek'ut, ri in man xub'an ta keb' ri nutzij chuwach ri Yahweh ri Nudyos. ⁹Pa we jun q'ij ri', ri Mo'ises xujikib'a' nimalaj ub'ixik we tzij ri': «Kinjikib'a' ub'ixik chawech, ri ulew che xtak'i' ri awaqan chuwach, pa junalik ri' kawechb'ej na ri at e kechb'ej an ri' ri e'ak'ojol, rumal rech che ri at man xub'an ta keb' ri atzij chuwach ri Yahweh ri Nudyos». ¹⁰K'atek'uri', kamik ri', ri Yahweh inuk'asb'a'm na kanoq qas jeri' jacha ri utzij xub'ij. Kawinaq job' junab' kamik ri' aretaq chi' ri Yahweh xuya ub'ixik we tzij ri' chrech ri Mo'ises, aretaq chi' ri Isra'el b'enaq pa ri tz'inalik ulew; e k'u kamik ri', ri in k'o jumuch' job' junab'. ¹¹K'o na nuchuq'ab' jacha ri nuchuq'ab' k'olik pa ri jun q'ij aretaq chi' ri Mo'ises xinutaq uloq pa ri jun chak ri'. Ronojel ri nukowil k'o na kamik ri' jacha ri nukowil k'o ojer arech kinch'o'jinik, e arech kinb'ek e kinpetik. ¹²Kamik ri' chaya' b'a' chwech we jun juyub' ri' che xujikib'a' ub'ixik ri Yahweh chwech pa ri jun q'ij kanoq ri' che kuya na chwech. Xas pa ri jun q'ij kanoq ri' xaweta'maj che chila' ek'o e'ajanakita e k'o nima'q e ko taq tinimit; we k'o ri Yahweh wuk' in, ke'inwesaj ri' chila' ri e'are', jeri' jacha xujikib'a' ub'ixik ri Yahweh chwech».

¹³Ri Josu'e, kutewchi'j ri Kaleb', uk'ojol ri Yefunne, e kuya' ri Heb'ron chrech, are ri' ri rulew rechb'al kuya'o. ¹⁴Rumal k'uwa', chi pa we q'ij na kamik ri', ri Heb'ron rechb'al na ri Kaleb' kanajinaq kanoq, ri are' che uk'ojol ri Yefunne ri ajkenisita, rumal rech che man xub'an ta keb' ri utzij chuwach ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el.

¹⁵Ojer kanoq, ri Heb'ron ub'i Kiryat-Arb'a. Ri Arb'a are jun achi che nimalaj raqan chkixo'l ri e'ajanakita.

E ri amaq' nimalaj utzil ri kik'aslemal xkiriqo aretaq chi' xok'ow ri ch'o'j.

Ri ujuq'at ri Juda

15¹Ri ch'aqap ulew xkiriq ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri Juda, chkijujunal jun ja winaq, are ri usuk'ub'a'm ub'ik pa ri retal rulew ri Edom, kmajtaj ub'ik pa Sin ri tz'inalik ulew chuwach ri ukaj uxkut ulew e kopan pa ri Kades chuwach ri ukaj uxkut ulew. ²Ri retal rulew pa ri ukaj uxkut ulew kmataj ub'ik pa ri polow rech Atz'am, qas pa ri ch'aqap ulew che k'o pa ri polow che kka'y apanoq chuwach ri Negueb, ³ri retal ulew pa ukaj uxkut ulew, are ri jun paqalik kech ri Exkab', kq'ax pa ri Sin, k'atek'uri', kpaqi' ub'ik pa ri ukaj uxkut ulew chrech ri Kades-B'arne; kq'ax pa ri Jesron, kpaqi' pa ri Adar, e ktzalej uloq pa ri Karka; ⁴kq'ax pa ri Asmon e kusuk' ub'i pa ri Nimaja' rech ri Egipto e kopan pa ri polow. Are wa' ri retal iwulew pa ri ukaj uxkut ulew. ⁵Pa ri relb'alq'ij, ri retal ulew are' ri polow rech Atz'am, kopan pa ri kuk'isa wi ri Jordan. Ri retal ulew pa ri urox uxkut, kaj kamajtaj ub'i pa ri k'olb'al jawi' kuk'isa' wi Jordan. ⁶Ri retal ulew kpaqi' b'i B'et-Hogla, kq'ax b'i pa ri urox uxkut kaj chech ri B'et-Ha'arab'a e kapaqi' ub'i cho ri jun Ab'aj rech ri B'ajan, ri uk'ojol ri Rub'en. ⁷Ri retal ulew kpaqi' uloq chi pa ri Deb'ir uloq e kopan pa ri taq'aj chrech ri Akor, e ktzalej ub'i pa ri urox uxkut kaj pa ri ub'e ri Guilgal pa ri jun paqalik che k'o chuwach ri Adummin, che k'o pa ri ukaj uxkut ulew chrech ri Nimaja'. Ri retal ulew kq'ax ub'i pa taq ri ja' rech En-Semes e ke'eloq pa ri En Rogue'l. ⁸K'atek'uri', kpaqi' chi uloq pa ri jun siwan rech ri B'en-Himmon pa ri ukaj uxkut ulew chkixukut ri e'ajjed'use'o –are na k'uwa' ri Jerusalem–, kpaqi' chi ri retal ulew pa ri uqajib'alq'ij puwi' ri ujuyub'al ri siwan rech ri Hinnom, pa ri uk'isb'al ri urox uxkut kaj chech ri taq'aj kech ri Refa'im. ⁹Ri retal ulew kumej uloq rib' ajsik chrech ri juyub' e kusuk' ub'ik pa kk'iy uloq ri b'ulb'ux ja' rech Nefto'aj e kusuk' ub'ik pa taq ri utinimit ri ujuyub'al ri Efron e kumej ub'i rib' pa ri B'a'ala –weri' are ri Kiryat-Ye'arim–. ¹⁰Pa ri B'a'ala ub'ik, kumej ub'i rib' pa ri uqajib'alq'ij, kusuk' ub'ik pa ri ujuyub'al ri Se'ir, e kq'ax pa ri urox uxkut kaj chutzal ri ujuyub'al ri Ye'arim –weri' are ri Kesalon–, k'atek'uri' kxuli' uloq pa ri B'et-Semes e kq'ax pa ri Timna, ¹¹kusuk' ub'i pa ri urox uxkut kaj chrech ri Ekron, e kumej ub'i pa ri Sikkaron, kq'ax pa ri ujuyub'al ri B'a'ala e ke'el pa ri Yab'ne'el. Ri retal ulew ke'k'isoq pa ri polow.

¹²Ri retal ulew pa ri uqajib'alq'ij are ri Nim Polow. Are wa' ri retal ulew che kusutij rij ri kulew ri e'uk'ojol ri Juda, che ek'o pa jun taq ja winaq.

Ri e'ajkaleb' ke'okik

pa ri rulew ri Heb'ron e kkechb'ej

¹³Chrech ri Kaleb', uk'ojol ri Yefunne, xya' jun ch'aqap rulew chkixo'l ri e'uk'ojol ri Juda, jacha xtaqan ri Yahweh chrech ri Josu'e: Kiryat-Arb'a, ri tinimit che rech ri utat ri Anak –weri' are ri Heb'ron. ¹⁴Ri Kaleb', xeresaj ub'ik chila' ri e'oxib' uk'ojol ri Anak: Sesay, Ajiman e Talmay, erija'al ri Anak. ¹⁵Waral ub'ik ri' kusuk' ub'i chkij ri e'ajjed'ir, che ojer kanoq are ri Kiryat-Sefer. ¹⁶K'atek'uri', kub'ij ri Kaleb': «Jachin kch'akan puwi' ri Kiryat-Sefer e krechb'ej we tinimit ri', kinya' na ri' ri numi'al Aska chrech arech kokik rixoqil». ¹⁷Ri xokik pa we tinimit ri' e xrechb'ej are ri Otni'el, uk'ojol ri Kenaz, rachalal ri Kaleb', e ri are' xuya ri umi'al chech arech kokik rixoqil. ¹⁸Aretaq chi' eb'enaq pa ri rachoch, ri ixoq kukoq uk'u'x ri rachajil arech kuta' jun ch'aqap rulew chrech ri utat. K'atek'uri', ri ixoq kch'oplinik kqaj uloq cho ri ukej e ri Kaleb' kuta' chrech ri umi'al: «¿Jas kawaj?». ¹⁹Ri umi'al kub'ij: «Chaya'

b'a jun sipanik chwech. Aya'om chi chwech ri tz'inalik rulew ri Negueb', chaya' chi b'a chwech nik'aj taq ulew jawi' k'o wi b'ulb'ux taq ja». K'atek'uri', ri utat kuya' chkech ri b'ulb'ux taq ja' che k'o ajsik e k'o ikim.

²⁰Are wa' ri kechb'al ri ujuq'at ri e'uk'ojol ri Juda, kechb'al chjunal taq ja winaq.

Ri kib'i ri jetaq utinimit ri Juda

²¹Ri jetaq tinimit che retal kulew ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri Juda, retal ulew kusuk' apanoq pa ri Edom che k'o pa ri Negueb'.

Ri Kab'se'el, ri Eder, ri Yagur, ²²ri Kina, ri Dimon, ri Adada, ²³ri Kedes, ri Jasor e ri Yitnam, ²⁴ri Sif, ri Telem, ri B'e'alot, ²⁵ri Jasor-Hadatta, ri Keriyot-Jesron –are wa' ri Jasor–, ²⁶ri Amam, ri Sema, ri Molada, ²⁷ri Jasar-Gadda, ri Jesmon, ri B'et-Pelet, ²⁸ri Jasar-Su'al, ri B'erseb'a e ri uk'olb'al che rachi'l, ²⁹ri B'a'ala, ri Iyyim, ri Esem. ³⁰ri Eltolad, ri Kesil, ri Jorma, ³¹ri Sikelag, ri Madmana, ri Sansanna, ³²ri Leb'a'ot, ri Siljim, ri Ayin e ri Rimmon. Ronojel kub'ana' juwinaq b'elejeb' tinimit rachi'l ko'lik taq tinimit.

³³Pa ri Taq'aj-Ulew:

Are ri Asta'ol, ri Sore'a, ri Asna, ³⁴ri Sanoja, ri En-Gannim, ri Tappu'aj, ri Enam, ³⁵ri Yarmut, ri Adul-lam, ri Soko, ri Aseka, ³⁶ri Sa'arayim, ri Aditayim, ri Ha-Guedera, e ri Guederotayim: e kajlajuj tinimit rachi'l ri jetaq ko'lik tinimit. ³⁷ri Senan, ri Jadasa, ri Migdal Gad, ³⁸ri Dilan, ri Ham-Mispe, ri Yokte'el, ³⁹ri Lakis, ri B'oskat, ri Eglon, ⁴⁰Kab'b'on, ri Lajmas, ri Kitlis, ⁴¹ri Guederot, ri B'et-Dagon, ri Na'ama e ri Makeda: waqlajuj tinimit rachi'l ri jetaq ko'lik tinimit.

⁴²ri Lib'na, ri Eter, ri Asan, ⁴³ri Iftaj, ri Asna, ri Nesib, ⁴⁴ri Ke'ila, ri Akzib e ri Moresa: b'elejeb' tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit.

⁴⁵ri Ekron rachi'l ri jetaq uk'olb'al e ri ko'lik taq tinimit. ⁴⁶Kamajtaj ub'i pa ri Ekron e kopan pa ri polow, ronojel ri k'o chutzal ri Asdod rachi'l ri ko'lik taq taq tinimit. ⁴⁷ri Asdod rachi'l ri uk'olb'al e ri ko'lik taq tinimit, ri Gasa rachi'l ri uk'olb'al e ri ko'lik taq tinimit e kopanik pa ri Nimaja' rech ri Egipto e kuk'isb'ej pa ri Nim Polow.

⁴⁸Pa ri juyub':

Ri Samir, ri Yattir, Soko, ⁴⁹ri Danna, ri Kiryat-Sanna –che are ri Deb'ir–, ⁵⁰ri Arab', ri Estemo'a, ri Anim, ⁵¹ri Gosen, ri Jolon e ri Guilo: ju'lajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit.

⁵²ri Arab', ri Duma, ri Esan, ⁵³ri Yanum, B'et-Tappu'aj, ri Afeka, ⁵⁴ri Jumta, ri Kiryat-Arb'a –are wa' ri Heb'ron–, e ri Si'or: b'elejeb' tinimit rachi'l ri ko'lik taq taq tinimit.

⁵⁵ri Ma'on, Karmel, ri Sif, ri Yutta, ⁵⁶ri Yisre'el, ri Yorke'am, ri Sanu'aj, ⁵⁷ri Ha-Kayin, ri Guib'e'a e ri Timna: lajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq taq tinimit.

⁵⁸ri Jaljul, ri B'et-Sur, ri Guedor, ⁵⁹ri Ma'arat, ri B'et-Anot e ri Eltekon: waqib' tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit.

Ri Teko'a, ri Efrata –are wa' ri B'elem–, ri Pe'or, ri Etam, ri Kulon, ri Tatam, ri Sores, ri Karem, ri Gallim, ri B'eter e ri Manaj: ju'lajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit.

⁶⁰ri Kiryat-B'a'al –are wa' ri Kiryat-Ye'arim– e ri Ha-Rab'b'a: keb' tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit.

⁶¹Pa ri tz'inalik ulew:

Ri B'et-ha-Arab'a, ri Middin, ri Sekaka, ⁶²ri Nib'san, ri tinimit rech Atz'am e ri Engaddi: waqib' tinimit rachi'l ri ko'lik taq taq tinimit.

⁶³K'atek'ut, ri e'ajjeb'use'o che ejeqel Jerusalem, ri e'uk'ojol ri Juda ma xekowin ta ub'i chkesaxik. Rumal k'u wa' weri' ri e'ajjeb'use'o ejeqel na kamik ri' pa ri Jerusalem, kuk' ri e'uk'ojol ri Juda.

Ri ujuq'at ri Efra'im

16¹Ri ch'aqap kulew xkiriq ri e'uk'ojol ri Jose kmajtajik pa ri relb'alq'ij chrech ri Jordan chuwach ri Jeriko –are ri uja' ri Jeriko–, pa ri tz i'nalik ulew che kpaqi' uloq pa ri Jeriko e kusuk' ub'i pa ri ujuyub'al ri B'etel; ²k'atek'uri', kumej ub'i pa ri B'etel e kusuk' ub'i pa ri Luz e kq'ax ub'i chunaqaj ri retal kulew ri e'ajarkita che ek'o pa ri Atarot; ³kqaj chi ub'i pa ri uqajib'alq'ij e kopan pa ri retal kulew ri Yafletita chi k'ate' ri retal rulew ri B'et-Joron che k'o Ikim e kopan pa ri Gueser, e chiri' kel ub'i wi arech kopan pa ri polow. ⁴Are wa' ri kechb'al ri e'uk'ojol ri Jose, ri Manasses e ri Efra'im.

⁵Ri retal kulew ri e'uk'ojol ri Efra'im jeri' jacha kib'anom pa taq ja kik'olb'al: pa ri relb'alq'ij ri retal kulew are ri Atrot-Addar e kopan pa ri B'et-Joron rech Ajsik, ⁶k'atek'uri', pa ri uqajib'alq'ij kel ub'ik ri retal ulew, e pa urox uxkut kaj are ri Mikmetat, e kumej ub'i pa ri relb'alq'ij e kusuk' ub'i pa ri Ta'anat-Silo, kuq'axej ub'i pa ri relb'alq'ij e kusuk' ub'i pa ri Ya'anak; ⁷kqaj uloq pa ri Yanoja e kopan pa ri Atarot e pa ri Na'arata, e kuchap ku jub'iq' ri Jeriko e kopan pa ri Jordan. ⁸Kmajtaj ub'i ri retal ulew pa ri Tappu'aj e kusuk' ub'i pa ri uqajib'alq'ij, pa ri nimaja' rech ri Kana e kuk'isa' pa ri polow. Are wa' ri ulew kechb'al ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri Efra'im xya kechb'al chjujuna taq ja winaq. ⁹Ri e'uk'ojol ri Efra'im k'o jetaq tinimit kech e'are' chkixo'l ri kechb'al ri e'uk'ojol ri Manasses, ronojel ri jetaq tinimit ri' rachi'l ri ko'lik taq tinimit. ¹⁰Ri e'ajkana'an che ejeqel pa ri Gueser man xe'esax taj pa ri ulew, xa jek'uri' ek'o chkixo'l ri Efra'im chi pa we q'ij na kamik ri', are e'ajchkib' chrech ri k'ax taq chak.

Ri ujuq'at ri Manasses

17¹Ri ch'aqap rulew ri ujuq'at ri Manasses –rumal rech che are nab'e ralk'uwa'l ri Jose– xya'taj ri ulew chrech ri Makir, ri nab'e ralk'uwa'l ri Manasses, e che are utat ri Gala'ad, rumal che ri are' ri' jun achi rech ri ch'o'j, xya ri Gala'ad e ri B'asan chrech. ²K'atek'uri', chkech ri enik'aj uk'ojol chik ri Manasse, chjunal taq ja winaq: chkech ri e'uk'ojol ri Ab'ieser, chkech ri e'uk'ojol ri Jelek; chkech ri e'uk'ojol ri Asri'el, chkech ri e'uk'ojol ri Sekem, chkech ri e'uk'ojol ri Jefer e chkech ri e'uk'ojol ri Semida: e'are wa' ri achijab' e'uk'ojol ri Manasses, che uk'ojol ri Jose, ri ek'o pa jun taq ja winaq. ³K'atek'uri', ri Selofjad, uk'ojol ri Jefer, uk'ojol ri Gala'ad, uk'ojol ri Makir, uk'ojol ri Manasses, man k'o ta e'uk'ojol, xuwi e'umi'al ek'olik; ri e'umi'al are wa' ri kib'i': Majla, No'a, Jogla, Milka, e Tirsa. ⁴Ri e'are' kepe uloq chuwach ri chuchqajaw Ele'asar, chuwach ri Josu'e uk'ojol ri Nun, e chkiwach ri ekinimal winaq e kkib'ij: «Ri Yahweh xtaqan chrech ri Mo'ises arech kya' chqech ch'aqap qulew, qechb'al chkixo'l ri eqachalal». Xya' chkech ri kechb'al, jacha xtaqan ri Yahweh, ch'aqap kulew chkixo'l ri erachalal ri kitat. ⁵Ri Manasses, xuriq lajuj ch'aqap rulew, uwi' chi apan ri' ri Gala'ad e ri B'asan, che k'o ch'aqap chrech ri Jordan, ⁶rumal rech che ri e'umi'al ri Manasses xya kechb'al ulew chkixo'l ri e'uk'ojol. K'atek'uri', ri rulew ri Gala'ad kech ri enik'aj chik uk'ojol ri Manasses.

⁷Ri retal rulew ri Manasses xkanaj kan chuxkut ri Ser, are ri Mikmetat che k'o chuwach ri Sikem; e kumej chi ub'i pa ri rikyaq'ab', kusuk' ub'i pa ri Yasib En-Tappu'aj. ⁸Ri amaq' Tappu'aj rech ri Manasses, k'atek'ut ri Tappu'aj, pa ri retal rulew ri Manasses, kech ri e'uk'ojol ri Efra'im. ⁹Ri retal ulew kxuli' ub'ik pa ri nimaja' Kana; pa ri ukaj uxkut ulew chrech ri nimaja' ek'o nik'aj tinimit che erech ri Efra'im, e xaq uwi' chi apan ri' ri jetaq tinimit che erech are' k'o chuxo'l ri jetaq tinimit che rech ri Manasses; ri retal rulew ri Manasses k'o pa ri urox uxkut kaj chrech ri nimaja' e ke'el chuchi' ri polow. ¹⁰Pa ri ukaj uxkut ulew rech ri Efra'im e pa ri urox uxkut kaj rech ri Manasses, e are ri polow retal ri rulew; uk'ulb'at ri Aser pa ri urox uxkut kaj, e uk'ulb'at ri Isakar pa ri relb'alq'ij. ¹¹Ri

Manasses k'o rulew xrechb'ej pa ri Isakar e pa ri Aser, are ri B'et-Se'an e rachi'l ri jetaq tinimit k'o chila', ri Yib'le'am rachi'l ri jetaq tinimit k'o chila', ri esiwantinimit ek'o ap ri Dor rachi'l ri jetaq tinimit k'o chila', ri esiwantinimit ek'o pa ri Tanak, ri esiwantinimiti ek'o ap ri Meguido e rachi'l ri jetaq tinimit e jun uch'aqapil chrech ri oxib' uch'aqapil ri Nefet. ¹²Ri e'uk'ojol ri Manasses man xekowin taj xe'okik e xkechb'ej we jetaq tinimit ri', e ri e'ajkana'an xekowin xekana'j kan pa we ulew ri'. ¹³K'atek'uri', aretaq chi' ri e'ajisra'el xk'o'ji' sib'alaj kichuq'ab', xekikoj ri e'ajkana'an chrech ri k'axalaj taq chak, k'atek'ut, man xe'kesaj ta ub'ik pa ri kik'olb'al.

**Ri e'uk'ojol ri Jose xepe
che uch'a'ik ri kulew chuwach ri Josu'e**

¹⁴Ri e'uk'ojol ri Jose xeb'e ruk' ri Josu'e e jewa' kkib'ij chrech: «¿Jasche xuwi xaya' chqech jun ch'aqap ulew, k'atek'uri', ri uj sib'alaj uj k'i rumal rech che ri Yahweh xujutewchi'j?». ¹⁵Ri Josu'e kub'ij chkech: «We ri ix, ix jun nimalaj tinimit, chixaq'an b'a' pa ri k'ache'laj e chijikaj ri jetaq che' arech kokik iwech ix, pa ri kulew ri e'ajperesita e pa ri kulew ri e'ajrefa'ita, rumal rech che ri ujuyub' ri Efra'im xas latz' chiwech ri ix». ¹⁶Ri e'uk'ojol ri Jose kkib'ij: «Ri jun juyub' ri' man kub'an ta chqech e konojel ri e'ajkana'an che ejeqel pa ri taq'aj k'o taq kich'ich' kech kej, xoquje' ri ek'o pa ri B'et-Se'an e konojel ri jetaq tinimit ek'o chila', xoquje' ri ek'o pa ri taq'aj rech ri Yisre'el». ¹⁷Ri Josu'e kub'ij chkech ri erachoch ri Jose, ri erachoch ri Efra'im e ri erachoch ri Manasses: «Ri ix, ix jun nimalj siwantinimit e k'o sib'alaj ichuq'ab', ri ix man xa ta jun ch'aqap kiwechb'ej, ¹⁸xoquje' kiwechb'ej na ri' ri juyub'; qastzij na k'ut che k'jub'ub' che' chuwach, k'atek'ut ri ix kijikaj na ri' e ri ulew iwech ri'. K'atek'uri', ke'iwesaj uloq ri' chila' ri e'ajkana'an, kne'b'a' k'o kich'ich' rech kej e k'o sib'alaj kichuq'ab'.

**Ucholexik ri ub'anik ri kulew
ri ewuqub' juq'at chik**

¹⁸¹Konojel ri komon kech ri e'ajisra'el kkimulij kib' pa ri Silo e chiri' kkiyak ri Tz'um Ja rech ri Riqoj Ib'; konojel ri si-wantinimit pa ri amaq' ek'o chuxe' ri kikowinem. ²K'atek'ut, ek'o na wuqub' juq'at chkixo'l ri e'ajisra'el che maja' kjach ri kulew, ri kechb'al. ³K'atek'uri', ri Josu'e kub'ij chkech ri e'ajisra'el: «¿Chi jampa' na kixb'iytajik ix arech kixb'e che uchapik e kixok pa ri ulew che xuya ri Yahweh chiwech, ri Kiyos ri Itat? ⁴Chjunal juq'at chucha'a' b'a' oxib' achijab' arech ke'intaq ub'i che utzalixik ri amaq', arech ri e'are' keb'e pa ri ulew e kkib'ij jas kka'y ri ulew e jas ri kb'an che ujachik, k'atek'uri' ketzalej uloq ri' wuk' in. ⁵Kjach uwach ri' ri ulew e wuqub' ch'aqap ri' kb'an chrech. Ri Juda kkanaj kan ri' cho ri rulew che k'o pa ri ukaj uxkut ulew, e ri e'ajuparachoch ri Jose kekanaj kan ri' cho ri kulew che k'o pa ri urox uxkut kaj. ⁶Ri ix kiya ub'ixik ri' jas kka'y ri ulew, chjunal wuqub' ch'aqap kib'ij jas kka'yik, e kik'am uloq weri' chwech in waral ri', k'atek'uri', man k'o ta jun ri' kucha' ri rulew, in ri' kinjachow chiwech, waral chuwach ri Yahweh ri Qadyos. ⁷K'atek'ut, ri e'ajlevi, man k'o ta ch'aqap kulew chixo'l ri ix, rumal rech che ri kechb'al e'are' are ri uchuchqajawinik ri Yahweh. K'atek'uri', ri Gad, ri Rub'en e ri panik'aj ujuq'at ri Manasses, ri e'are' k'o chik ri kechb'al pa ri relb'alq'ij chrech ri Jordan, ri ulew che xuya' ri Mo'ises chkech ri e'are', ri are' che upataninel ri Yahweh.

⁸We achijab' ri', kewa'lij ub'ik e keb'e ub'ik. Ri achijab' che kkiya na ub'ixik jas kka'y ri ulew, ke'utaq ri Josu'e chrech weri': «Jix ub'ik, kixb'in pa ronojel ri rulew ri amaq' e kiya' ub'ixik jas kka'yik, k'atek'uri' kixtzalej uloq wuk' e in ri' kinjachow chiwech ri ulew, man

k'o ta jun ri' kucha' uwach ri rulew kya'ik, chuwach ri Yahweh ri' kinjach chiwech waral pa ri Silo». ⁹We achijab' ri', ke'el ub'ik e keb'e ub'i pa ri amaq' e kkitz'ib'aj jas kka'yik chjujunal tinimit, e kkicholej ub'ixik chjujunal ch'aqap ulew, kkitz'ib'aj pa jun wuj, e ketzalej uloq e ke'opan pa ri uk'olib'al ri tz'um taq ja ruk' ri Josu'e. ¹⁰Man k'o ta jun kucha' uwach ri rulew pa ri Silo, are ri Josu'e xya'ow chkech chuwach ri Yahweh, jela' xujach wi ri amaq' chkech ri e'uk'ojol ri e'ajisra'el.

Ri ujuq'at ri B'enjamin

¹¹Ri ch'aqap kulew xkiriq ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri B'enjamin, ri kulew xya chkech chjujunal ja winaq, che man xkicha' taj: pa jun uxkut, are retal kulew ri retal kulew ri e'uk'ojol ri Juda e pa jun uxkut chik are retal kulew ri e'uk'ojol ri Jose. ¹²Ri retal ulew pa ri urox uxkut kaj, kmajtaj ub'ik pa ri Jordan, kpaqi' ub'i pa ri urox uxkut kaj ri Jeriko, k'atek'uri' kpaqi' chi ub'ik pa ri uqajib'alq'ij chrech ri juyub' e kel uloq pa ri tz'inalik ulew rech ri B'et-Aven. ¹³Jela', ri retal ulew kq'ax pa ri Luz, chuxkut ri ukaj uxkut ulew chrech ri B'etel e kqaj ub'i pa ri Atrot-Addar puwi' ri juyub' che k'o pa ri ukaj uxkut ulew chrech ri B'et-Joron ri k'o ikim. ¹⁴Kukot ub'i ri retal ulew, kujal ub'i ri ub'e chuwach ri uqajib'alq'ij, e ktzalej uloq pa ri ukaj uxkut ulew, chi pa ri juyub' uloq che k'o chuwach ri B'et-Joron pa ri ukaj uxkut ulew, e xa jek'uri' ke'el pa ri Kiryat-B'a'al -weri' are ri Kiryat Ye'arim-, kitinimit ri e'uk'ojol ri Juda. Are wa' ri retal ulew pa ri uqajib'alq'ij. ¹⁵Ri retal ulew pa ri ukaj uxkut ulew: Kmajtaj ub'ik pa ri Kiryat-Ye'arim, kusuk' chi b'i Gasin e ke'el uloq chunaqaj ri jun b'ulb'ux ja' rech ri Nefto'aj, ¹⁶k'atek'uri', kqaj chi ub'ik pa ri retal rulew ri jun juyub' che k'o chuwach ri jun taq'aj rech ri B'en-Hinnom, pa ri urox uxkut kaj chrech ri utaq'ajil ri Refa'im; kqaj chi ub'i pa ri utaq'ajil ri Hinnom, naqaj chkech ri e'ajjeb'use'o pa ri urox uxkut kaj e kxuki' chi ub'ik e kopan pa ri En-Rogue'l. ¹⁷Kukot ub'i pa ri urox uxkut kaj e ke'eloq pa ri En-Semes, k'atek'uri', kopanik pa ri Gue'lilot che k'o apan chuwach ri jun paqalem rech ri Adummin e kxuli' chi ub'ik cho ri jun ab'aj rech ri B'ojan, uk'ojol ri Rub'en. ¹⁸K'atek'uri', kq'ax ub'i pa ri ub'e ri B'et-ha-Arab'a pa ri urox uxkut kaj e kxuli' chi ub'ik pa ri Arab'a; ¹⁹kuq'axej ri retal ulew pa ri jun tak'atik rulew ri B'et-Hogla, e ke'opanoq pa ri retal rulew ri polow rech Atz'am, pa ri ukaj uxkut ulew chrech ri Jordan. Are wa' ri retal ulew pa ri ukaj uxkut ulew. ²⁰Are ri Jordan retal ulew pa ri relb'alq'ij. Are wa' ri ulew kechb'al ri e'uk'ojol ri B'enjamin, sutul rij chrech ri jetaq k'ulb'a't, xkechb'ej ri kulew chjujunal taq ja winaq.

Ri jetaq tinimit rech ri B'enjamin

²¹Ri jetaq tinimit kech ri e'kijuq'at ri e'uk'ojol ri B'enjamin, ri kulew chjujunal jun ja winaq are weri': ri Jeriko, ri B'et-Hogla, ri Emek-Kesis, ²²ri B'et-ha-Arab'a, ri Semarayim, ri B'etel, ²³ri Avvin, ri Para, ri Ofra, ²⁴ri Kefar-ha-Ammoni, ri Ofni, ri Gab'a: kab'lajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit. ²⁵Ri Gab'a'on, ri Rama, ri B'e'erot, ²⁶ri Misper, ri Kefira, ri Masa, ²⁷ri Rekem, ri Yirpe'el, ri Tarala, ²⁸ri Sela, ri Elef, ri Jeb'use'o -weri' are ri Jerusalem- ri Guib'e'a e ri Kiryat: kajlajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit. Are wa' ri ulew kechb'al ri e'uk'ojol ri B'enjamin, kechb'al xya'ik jacha kib'anom chjujunal taq ja winaq.

Ri juq'at rech ri Sime'on

19¹Ri ukab' ch'aqap ulew chik rech ri Sime'on xya'ik, xya chkech ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri Sime'on jeri' jacha kib'anom pa ri ja kik'olb'al: ri kechb'al k'o chuxo'l ri kechb'al ri e'uk'ojol

ri Juda. ²Are kechb'al ri B'erseb'a, ri Seb'a, ri Molada, ³ri Jasar-Su'al, ri B'ala, ri Esem, ⁴ri Eltolad, ri B'etul, ri Jorma, ⁵ri Sikelag, ri B'et-ha-Markab'ot, ri Jasar-Susa, ⁶ri B'et-Leb'a'ot e ri Sarujem: oxlajuj tinimit rachi'l ri ko'lik tinimit; ⁷ri Ayim, ri Rimmon, ri Eter, ri Asan: kijeb' tinimit e rachi'l ri ko'lik taq tinimit, ⁸xoquje' ronojel ri ko'lik taq tinimit che ek'o chunaqaj we jetaq tinimit ri' e kopanik pa ri B'a'alat-B'e'er e pa ri Rama che rech ri Negueb'. Are wa' ri kechb'al ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri Sime'on, kechb'al chjunal taq ja winaq. ⁹Ri ulew kechb'al ri e'uk'ojol ri Sime'on, xk'am ruk' ri kulew ri e'uk'ojol ri Juda, rumal rech che ri ulew kech ri e'uk'ojol ri Juda sib'alaj nim chkech ri e'are'; xa jek'uri', ri kechb'al ri e'uk'ojol ri Juda xya'taj chkech chkixo'l ri e'uk'ojol ri Juda.

Ri ujuq'at ri Sab'ulon

¹⁰Pa ri urox, ri ch'aqap ulew xya' chkech ri e'uk'ojol ri Sab'ulon, xjach chkech jacha kib'anom ri e'achalaxik pa ja k'olb'al, man xkicha' ta ri ulew: ri retal kulew klik'ikik kopanik chi pa ri Sarid; ¹¹ri retal ulew kpaqi' pa ri uqajib'alq'ij e kusuk' ub'i pa ri Mare'ala, k'ulb'at chi ku ruk' ri Dab'b'ezet e ruk' ri nimaja' che k'o chuwach ri Yokne'am. ¹²Chi pa ri Sarid ktzalej ub'ik pa ri relb'alq'ij, jela' jawi' kel uloq ri q'ij, kopan pa ri retal rulew ri Kislot-Tab'or, kumej chi ub'i chunaqaj ri Dab'erot e kpaqi' ub'i pa ri Yafi'a. ¹³Chi waral ub'ik kq'ax ub'i pa ri relb'alq'ij pa ri ub'e ri Gat-Jefer e pa ri Itta Kasin, e kusuk' ub'i pa ri Rimmon e ktzalej uloq pa ri Ne'a. ¹⁴Ri retal ulew ktzalej uloq pa ri urox uxkut kaj pa usuk' ub'i ri Jannaton, e ke'eloq pa ri utaq'ajal ri Yiftaj-El, ¹⁵rach'il ri Kattat, ri Nahalal, ri Simron, ri Yire'ala e ri B'elem: ekab'lajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit. ¹⁶Are wa ri ulew kechb'al ri e'uk'ojol ri Sab'ulon jacha kib'anom pa taq k'olb'al: are wa' we taq tinimit ri' e ri ko'lik taq tinimit.

Ri ujuq'at ri Isakar

¹⁷Pa ri ukaj, ri ch'aqap ulew xuriq ri Isakar, xkiriq ri e'uk'ojol ri Isakar jacha kib'anom ri e'achalaxik pa ja k'olb'al. ¹⁸Ri kulew klik'ikik kopan chi k'ate' ri Yisre'el, we ulew ri' ruk'am ri Kesullot, ri Sunem, ¹⁹ri Jafarayim, ri Si'on, ri Anajarat, ²⁰ri Rab'b'it, ri Kisyon, ri Eb'es, ²¹ri Remet, e ri En-Gannim, ri En-Jadda, e ri B'et-Passes. ²²Ri retal ulew kopan pa ri Tab'or, pa ri Sajasima e pa ri B'et-Semes, e ri retal ulew kk'is pa ri Jordan: waqlajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit. ²³Are wa' ri ulew kechb'al ri ujuq'at ri Isakar jacha ri kib'anom ri e'achalaxik pa ri ja k'olb'al; ri jetaq tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit.

Ri ujuq'at ri Aser

²⁴Pa ri uro', ri ch'aqap ulew xuriq ri ujuq'at ri e'uk'ojol ri Aser jacha kib'anom ri e'achalaxik pa ri ja k'olb'al, man xkicha' ta ri ulew. ²⁵Ri kulew ruk'am ronojel weri': ri Jelkat, ri Jali, ri B'eten, ri Aksaf, ²⁶ri Alammelek, ri Amad e ri Mise'al, kuriq ukoq ri Karmelo pa ri uqajib'alq'ij e pa ri usuk' ri Sijor-Lib'nat. ²⁷Ktzalej chi uloq pa ri relb'alq'ij e kopan pa ri B'et-Dagon, kuriq ukoq pa ri urox uxkut kaj ri Sab'ulon e ri utaq'ajal ri Yiftaj-El, ri B'et-ha-emek e ri Ne'i'el, e kopan pa ri umox ri Kab'ul, ²⁸ruk' ri Ab'don, ri Rejob', ri Jammon e ri Kana tza k'ate' ri Nimalaj-Sidon. K'atek'uri', ri k'ulb'at ktzalej uloq pa ri Rama e kopan pa ri kowlaj uk'olb'al ri tinimit Tiro, ²⁹kopan pa ri Josa e kuk'isa' pa ri polow. Ri Majaleb' e ri Akzib', ³⁰ri Akko, ri Afek e ri Rejob': juwinaq keb' tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit. ³¹Are wa' ri ulew kechb'al ri kijuq'at ri e'uk'ojol ri Aser jacha kib'anom ri e'achalaxik pa ri ja k'olb'al: we jetaq tinimit ri' ruk' ri ko'lik taq tinimit.

Ri ujuq'at ri Neftali

³²Ri e'uk'ojol ri Neftali are xkiriq ri uwaq ch'aqap ulew, man xkicha' ta ri ulew, xkiriq ri uwach ch'aqap ulew jacha kib'anom ri e'achalaxik pa ri ja k'olb'al. ³³Ri retal kulew kmajtaj ub'ik pa ri Jelef e pa ri jun Tz'unuj rech ri Sa'ananim e ri Adami-ha-Nekeb e ri Yab'ne'el, kopan chi pa ri Lakkum e ke'eloq pa ri Jordan. ³⁴Ktzalej chi uloq ri retal ulew pa ri uqajib'alq'ij pa ri Aznot-Tab'or, e chiri' kumej ub'ik e ke'eloq pa ri Hukkoq e uk'ulb'a't ri Sab'ulon pa ri ukaj uxkut ulew e uk'ulb'a'at ri Aser pa ri uqajib'alq'ij, uk'ulb'a't ri Yehuda rech ri Jordan pa ri relb'alq'ij. ³⁵Ri kowlaj taq tinimit are: ri Siddim, ri Ser, ri Jammam, ri Rakkat, ri Kinneret, ³⁶ri Adama, ri Rana, ri Jasor, ³⁷ri Kedes, ri Edre'i, ri En-Jasor, ³⁸ri Yire'on, ri Migdal-El, ri Jorem, ri B'et-Anat, e B'et-Semes: b'elejlajuj tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit. ³⁹Are wa' ri ulew kechb'al ri e'uk'ojol ri Neftali jacha kib'anom ri e'achalaxik pa taq ja k'olb'al: ri jetaq tinimit rachi'l ri ko'lik taq tinimit.

Ri ujuq'at ri Dan

⁴⁰Ri e'uk'ojol ri Dan, jacha kib'anom ri e'achalaxik pa ri ja kik'olb'al, are xkiriq ri uwuq' ch'aqap ulew. ⁴¹Ri kulew ruk'am we ulew ri: ri Sor'e'a, ri Esta'ol, ri Ir-Semes, ⁴²ri Sa'alb'im, ri Ayyalon, ri Yitla, ⁴³ri Elon, ri Timna, ri Akron, ⁴⁴ri El-teke, ri Guib'b'eton, ri B'a'alat. ⁴⁵ri Yejud, ri B'ene-B'eraq e ri Gat-Rimmon; ⁴⁶qas pa ri utzaltmal ri taq uja' ri nimja' Yarkon, ruk' ri ulew che k'o apan chuwach ri Joppe. ⁴⁷K'atek'ut, ri kulew ri e'uk'ojol ri Dan man k'o ta chuxe' ri kikowinem, rumal k'u wa' weri', ri e'are' kepaqi'k che ub'anik ri ch'o'j pa ri Lesem e ke'ok pa ri tinimit ri' e ke'kikamisaj ri winaq ruk' ri ch'ich' rech ch'o'j. Aretaq chi' kechb'em chi ri tinimit, kejeqi' chila' e Dan xecha che ri tinimit Lesem, jacha ub'i ri ojer kimam.

⁴⁸Are wa' ri ulew kechb'al ri ujuq'at ri e'uk'ojol ri Dan, jacha kib'anom ri e'achalaxik pa taq ri ja k'olb'al: we jetaq tinimit ri' e ri ko'lik taq taq tinimit. ⁴⁹Aretaq chi' xkik'is ujachik ri ulew ruk' taq ri retal taq ulew, ri e'ajisra'el kkiya' rechb'al ri Josu'e, ri uk'ojol ri Nun, kya rechb'al chkixo'l e'are'; ⁵⁰jacha xtaqan ri Yahweh, kkiya' chrech ri Josu'e ri tinimit xuta are'. Ri Timnat-Seraj, pa ri ujuyub'al ri Efra'im; ri are' xuyak chi jumul ri tinimit e kjeqi' chila'.

⁵¹Are wa' ri ch'aqap taq ulew, kechb'al ri e'ajisra'el, che ri chuchqajaw Ele'asar, ri Josu'e che uk'ojol ri Nun e ri ekinimal ri e'achalaxik xkijacho pa ri Silo chuwach ri Yahweh, pa ri rokb'al ri tz'um ja rech ri riqoj ib', man k'o ta jun xucha' ri rulew. Jeri' uk'isik ri ujachik ulew xb'anik.

Ri jetaq tinimij jawi' kuya'o ke'animaj ub'i ri winaq che xkikamisaj jun winaq

²⁰¹Ri Yahweh kub'ij chrech ri Josu'e: ²«Che'ach'ab'ej ri e'ajisra'el e jewa' kab'ij chkech: Chik'utu' b'a' ri jetaq tinimit jawi' ri kuya wi kito' iwib', che xinb'ij in chiwech rumal ri Mo'ises, ³jawi' kuya'o kanimaj ub'i ri jun winaq che xukamisaj jun winaq e man chub'anik taj xub'ano, e we jetaq tinimit ri' tob'al ib' chuwach ri jun winaq che kroqataj arech kukamisaj ri are'. ⁴Ri winaq che xkamisanik, kanimaj ub'i ri' pa jun chkech we jetaq tinimit ri'. Ktak'i' ri' pa ri rokb'al ri tinimit e kuya ub'ixik ri' ri xub'ano chkech ri ekinimal ri tinimit. Ri e'are' kkik'ulaj ri' ri e'are' pa ri kitinimit e kkiya' jun uk'olb'al ri' arech kjeqi' kuk' pa ri tinimit. ⁵Ri jun winaq che kraj kukamisaj arech kutoj uk'axel ri kamikal xub'ano,

we kroqataj ri are', man kkijach ta ri' ri kamisanel puq'ab' are', rumal rech che man chub'anik taj xub'an chrech ri uk'ulja, e xoquje' man ti'tik taj kuna' chrech aretaq chi' man il taj xukamisaj. ⁶Rajawaxik na k'uri' che ri kamisanel kjeqi' pa we tinimit ri', qas k'ate' na aretaq chi' kk'am ub'i chkiwach ri komon arech kb'an q'atb'altzij puwi' (qas k'ate' na kkam b'i ri nim chuchqajaw che k'o pa ri uchak patan pa taq we q'ij ri', katek'uri', kkwowin na k'uri' ktzalij ri kamisanel pa ri utinimit e pa ri rachoch jawi' xanimaj ub'ik)».

⁷Xa jek'uri' xkityoxrisaj: ri Kedes pa ri Galile'a, pa ri ujuyub'al ri Neftali, xkityoxrisaj ri Sikem pa ri ujuyub'al ri Efra'im e ri Kiryat-Arb'a –weri' are ri Heb'ron– pa ri ujuyub'al ri Juda. ⁸Ch'aqap chrech ri Jordan pa ri relb'alq'ij chrech ri Jeriko, kya ub'ixik pa ri tz'inalik ulew, puwi' ri taq'aj tak'alikalaj juyub', ri B'eser che rech ri ujuq'at ri Rub'en, ri tinimit Ramot che k'o pa ri Gala'ad, rech ri ujuq'at ri Gad, e ri Golan che k'o pa ri B'asan rech ri ujuq'at ri Manasses. ⁹Are wa' ri jetaq tinimit xya'taj chkech konojel ri e'ajisra'el e chkech konojel ri ekaxlan winaq che ejeqel chkixo'l ri e'are', jawi' kuto' rib' jun winaq che man chub'anik taj xukamisaj jun winaq, arech man kkam ta puq'ab' ri jun winaq che tajin kroqataj rumal ri kamisanik xub'ano, kk'o'ji' waral chi k'ate' na kb'e chuwach ri komon.

Ri kitinimit ri e'ajlevi

²¹K'atek'uri', ri ekinimal ri e'ajlevi ke'opan ruk' ri chuchqajaw Ele'asar, ruk' ri Josu'e che uk'ojol ri Nun e ri ekinimal ri eja taq winaq kech ri e'ujuq'at rech ri Isra'el, ²aretaq chi' ek'o pa ri Silo, pa ri rulew ri Kana'an e kkib'ij chkech: «Ri Yahweh, xtaqan chrech ri Mo'ises, arech kya' chqech uj, nik'aj taq tinimit jawi' kujjeqi' wi, rachi'l ri jetaq suq'unb'al kech ri jetaq chikop». ³Ri e'ajisra'el kkiya' chkech ri e'ajlevi, nik'aj uch'aqapil chrech ri kechb'al, jacha xtaqan ri Yahweh, xkiya chkech we jetaq tinimit ri' rachi'l ri suq'unb'al.

⁴Xjach ri ulew, man k'o ta jun kucha' ri rulew, xjach ri kech ri eja taq winaq ek'o pa ri kijuq'at ri ekhatita: chkech ri e'ajlevi che e'uk'ojol ri chuchqajaw A'aron, xya oxlajuj tinimit chkech che kech ri kijuq'at ri Juda, ri kijuq'at ri Sime'on e ri kijuq'at ri B'enjamin; ⁵chkech ri enik'aj chik e'uk'ojol ri Kehat, xya chkech chjunal ja winaq: xya lajuj tinimit chkech che kech ri ujuq'at ri Efra'im, kech ri ujuq'at ri Dan e kech ri panik'aj ujuq'at ri Manasses. ⁶Ri e'uk'ojol ri Guerson, xjach chkech ri kulew chjunal ja winaq, xkiriq oxlajuj tinimit che rech ri ujuq'at ri Isakar, rech ri Aser, rech ri Neftali e rech ri panik'aj ujuq'at ri Manasses, pa ri B'asan xya wi ri kulew. ⁷Ri e'uk'ojol ri Merari, jacha kib'anom pa ja k'olb'al, kkiya' kab'lajuj tinimit chkech che rech ri ujuq'at ri Rub'en, rech ri Gad e rech ri Sab'ulon.

⁸Ri e'ajisra'el xkiya' chkech ri e'ajlevi we jetaq tinimit ri', ma xkicha' taj, xkiya chkech ruk' ri suq'unb'al, jacha xtaqan ri Yahweh chrech ri Mo'ises.

Ri ch'aqap ulew kech ri e'ajkehatita

⁹Chkech ri ujuq'at ri Juda e ri ujuq'at ri Sime'on, xya we jetaq tinimit ri': ¹⁰ri nab'e ch'aqap xya chkech ri e'uk'ojol ri A'aron, ri ek'o pa ri ja k'olb'al che e'achalaxik kuk' ri e'ajke'atita, che e'uk'ojol ri Levi, rumal rech xelik che ri nab'e ch'aqap kech ri e'are'. ¹¹Xya' chkech ri Kiryat-Arb'a, utinimit ri utat ri Anak –weri' are ri Heb'ron– pa ri ujuyub'al ri Juda, rachi'l ri suq'unb'al che k'o chunaqaj. ¹²K'atek'ut, ri rulew we tinimit ri' rachi'l ri ko'lik taq tinimit, xya chrech ri Kaleb' che uk'ojol ri Yefunne. ¹³Chkech ri e'uk'ojol ri chuchqajaw A'aron, ri jetaq tinimit jawi' kkito' wi kib' ri ekamisanel, xya chkech e'are ri Heb'ron rachi'l ri jetaq suq'unb'al xoquje' xya chkech ri Lib'na rachi'l ri jetaq suq'unb'al, ¹⁴ri Yattir rachi'l ri suq'unb'al, ri Estemo'a rachi'l ri suq'unb'al, ¹⁵ri Jolon rachi'l ri taq suq'unb'al, ri Deb'ir rachi'l ri jetaq suq'unb'al, ¹⁶ri Asan rachi'l ri jetaq suq'unb'al, ri Yutta

rachi'l taq ri suq'unb'al e ri B'et-Semes rachi'l taq ri suq'unb'al; b'elejeb' tinimit kech we keb' juq'at ri'. ¹⁷Ri ulew rech ri ujuq'at ri B'enjamin, xya chkech ri uk'ojol ri A'aron ri Gab'a'on rachi'l ri jetaq suq'unb'al, ri Gueb'a e ri suq'unb'al, ¹⁸ri Anatot e ri suq'unb'al e ri Almon rachi'l ri jetaq suq'unb'al: kijeb' tinimit. ¹⁹Ronojel ri jetaq kitinimit ri echuchqajawib' che e'uk'ojol ri A'aron: oxlajuj tinimit rachi'l ri jetaq suq'unb'al.

²⁰K'atek'uri', chkech ri ejumulaj taq e'achalaxik e'uk'ojol ri Kehat, chkech ri e'ajlevi che ejeqel chkixo'l ri e'uk'ojol ri Kehat, man xkicha' ta ri kulew e are xkiriqo nik'aj taq kitinimit ri ujuq'at ri Efra'im. ²¹Xya chkech ri Sikem, arech jun tinimit jawi' kkito' wi kib' ri ekamisanel rachi'l ri jetaq suq'unb'al, pa ri ujuyub'al ri Efra'im, xoquje' xya chkech ri Gueser ruk' ri jetaq suq'unb'al, ²²ri Kib'sayim rachi'l ri jetaq suq'unb'al, e ri B'et-Horon rachi'l ri jetaq suq'unb'al: kijeb' tinimit. ²³Rech ri ujuq'at ri Dan, xya chkech ri e'uk'ojol ri Kehat ri Elteke rachi'l ri jetaq suq'unb'al, ri Guib'b'eton rachi'l ri jetaq suq'unb'al, ²⁴ri Ayyalon rachi'l ri jetaq suq'unb'al, e ri Gat-Rimmon rachi'l ri jetaq suq'unb'al: kijeb' tinimit. ²⁵Rech ri jun panik'aj ujuq'at ri Manasses, xya chkech ri Tanak rachi'l ri suq'unb'al e ri Yib'le'am rachi'l ri suq'unb'al: keb' tinimit. ²⁶Ronojel weri' kub'ana lajaj tinimit rachi'l ri jetaq yuq'b'al, kech ri jetaq e'achalaxik jacha kib'anom pa taq ja k'olb'al, ri e'are' che e'kitz'aqat ri e'uk'ojol ri Kehat.

Ri ch'aqap kulew ri e'uk'ojol ri Guerson

²⁷Chkech ri e'uk'ojol ri Guerson, ri jachintaq e'ujuq'at ri Levi, ri tinimit xya chkech jawi' kkito' wi kib' ri winaq che kkib'an kamisanik, kulew ri panik'aj ujuq'at ri Manasses, xya chkech: ri Golan che k'o pa ri B'asan ruk' ri yuq'b'al e ri Astarot rachi'l ri yuq'b'al: keb' tinimit. ²⁸Kulew ri ujuq'at ri Isakar, xya chkech ri Kisyon rachi'l ri yuq'b'al, ri Dab'erat rachi'l ri yuq'b'al, ²⁹ri Yarmut rachi'l ri yuq'b'al e ri En-Gannim rachi'l ri jetaq yuq'b'al: kijeb' tinimit. ³⁰Kulew ri ujuq'at ri Aser, xya chkech ri Mise'al rachi'l ri jetaq yuq'b'al, ri Ab'don rachi'l ri jetaq yuq'b'al, ³¹ri Jelkat rachi'l ri jetaq yuq'b'al: kijeb' tinimit. ³²Kulew ri ujuq'at ri Neftali, xya chkech jawi' kkito' wi kib' ri winaq che kkib'an kamisanik: ri Kedes pa ri Galile'a rachi'l ri jetaq yuq'b'al, ri Jammot-Dor rachi'l ri jetaq yuq'b'al e ri Kartan rachil ri jetaq yuq'b'al: oxib' tinimit. ³³Ronojel ri tinimit kech ri e'ajguersonita, jacha kib'anom pa ja k'olb'al: oxlajuj tinimit rachi'l ri jetaq yuq'b'al.

Ri ch'aqap kulew ri e'uk'ojol ri Merari

³⁴Ri e'achalaxik pa ja chkech e'uk'ojol ri Merari, ri jachintaq e'ajlevi ejeqel chkixo'l; xya chkech, che kulew ri ujuq'at ri Sab'ulon, ri Yokne'am rachi'l ri jetaq yuq'b'al, ri Karta rachi'l ri jetaq yuq'b'al, ³⁵ri Rimmona rachi'l ri jetaq yuq'b'al, e ri Nahalal rachi'l ri jetaq yuq'b'al: kijeb' tinimit. ³⁶Ch'aqap chech ri Jordan, chuwach apan ri Jeriko, kulew ri ujuq'at ri Rub'en, ri tinimit jawi' kkito' wi kib' ri kkib'an kamisanik xya ri Seser pa ri tz'inalik ulew, pa ri taq'aj, rachi'l ri yuq'b'al, ri Yahas rachi'l ri yuq'b'al, ³⁷ri Kedemot rachi'l ri jetaq yuq'b'al e ri Mefa'at rachi'l ri jetaq yuq'b'al: kijeb' tinimit. ³⁸Kulew ri ujuq'at ri Gad, ri tinimit jawi' kkito' wi kib' ri kekamisanik, ri Ramot pa ri Gala'ad, ri Majanayim rachi'l ri jetaq yuq'b'al, ³⁹ri Jesb'on rachi'l ri jetaq yuq'b'al, ri Yaser rachi'l ri jetaq yuq'b'al: Kub'an ronojel, kijeb' tinimit. ⁴⁰Ronojel ri jetaq tinimit xya chkech ri e'uk'ojol ri Merari, jeri' jacha kib'anom ri e'achalaxik pa ri ja k'olb'al, ri ulew che xya chkech ri e'ajlevi ek'o chki- xo'l ri e'are': kab'lajuj tinimit.

⁴¹Ronojel ri jetaq tinimit kech ri e'ajlevi ek'o chkixo'l ri e'ajisra'el, kub'ana': kawinaq wajaqib' tinimit rachi'l ri jetaq yuq'b'al. ⁴²Chjunal chkech ri jetaq tinimit ri', ruk'am ri

tinimit e ri jetaq yuq'b'al k'o naqaj chkech. Jeri' kib'anom ronojel ri jetaq tinimit che xya ub'ixik.

Ri uk'isik ujachik ri ulew

⁴³Ri Yahweh xuya' chkech ri e'ajisra'el ronojel ri ulew che xujikib'a' ub'ixik kuya na chkech ri ekitat. Xe'ok pa ri ulew e xejeqi' chila'. ⁴⁴Ri Yahweh xuya' nimalaj utzil chkech pa ronojel uxkut kaj ulew, jacha xujikib'a' ub'ixik chkech ri ekitat e man k'o ta jun chkech ri ekik'ulel xkowinik xutak'ab'a rib' chkiwach e'are'. Ri Yahweh, xe'ujach konojel ri ekik'ulel pa kiq'ab' ri e'are'. ⁴⁵Ronojel tzij che xujikib'a' ub'ixik ri Yahweh chrech ri rachoch ri Isra'el, man k'o ta jun che mata xb'antajik: qatzij ronojel xb'antajik.

Ketzalejik ri jetaq juq'at

che k'o ri kulew ch'aqap chrech ri Jordan

22¹Ri Josu'e ke'usik'ij ri e'ajrub'en, ri e'ajgad e ri panik'yaj ujuq'at ri Manasses, ²e kub'ij chkech: «Ri ix, utz ub'anik xib'an ronojel ri jastaq che xtaqan ri Mo'ises chiwech, ri are' che upataninel ri Yahweh, xoquje' xixniman chrech ri nuch'ab'al in, xixniman chuwach ronojel ri xixintaq chrech. ³Man xe'iya' ta kan kitukel ri e'iwachalal, chi ojer uloq e chi k'ate' na kamik ri', xanimaj ri taqanik xuya ri Yahweh Idyos chiwech. ⁴Kamik ri', ri Yahweh Idyos xuya' ri utzil chkech ri e'iwachalal jacha xujikib'a' ub'ixik chkech. Chixtzalej b'a', jix pa ri tz'um taq iwachoch jawi' k'o wi ri iwulew ix, che are ri Mo'ises ri upataninel ri Yahweh xya'ow kan chiwech ch'aqap chech ri Jordan. ⁵Kinwuqxa'nij chiwech, xuwi chixok il che uk'aslemaxik ri utaqanik e ri upixab' ri Mo'ises, ri upataninel ri Yahweh: chiloq'oq'ej ri Yahweh Idyos, pa junalik chiterne'b'ej ri ub'e ujok, chik'olo' pa ri iwanima' ri upixab', chik'olo' iwib' xe'raqan uq'ab' e chipatanij ri are' ruk' ronojel iwanima' e ronojel iwuxlab'al». ⁶Ri Josu'e ke'utewchij ub'i ri e'are' e ke'utaq ub'i pa ri kulew; e ri e'are' ketzalej ub'ik pa ri tz'um taq kachoch.

⁷Ri Mo'ises, uya'om kanoq chkech ri jun panik'yaj ujuq'at ri Manasses, ri ch'aqap kulew pa ri B'asan, xa jek'uri', chkech ri jun panik'yaj ujuq'at chik, ri Josu'e, xuya' ch'aqap kulew chxixo'l ri ekachalal ch'aqap chrech ri Jordan, pa ri uqajib'alq'ij. Rumal k'uri', aretaq chi' ke'utaq ub'i pa ri tz'um taq kachoch, ri Josu'e ke'utewchij ⁸e kub'ij chkech: «Ri ix kixtzalej ub'i pa ri tz'um taq iwachoch ruk' sib'alaj iq'inomal, k'i taq ichikop, ruk' saq pwaq, ruk' q'an pwaq, ruk' saq chich', ruk' ch'ich' e sib'alaj iwetz'ayaq; chijacha' b'a' chixo'l kuk' ri iwachalal, weri' che are wa' ri ich'akoj xirixi ub'i kuk' ri ik'ulel».

Ri uyakik jun tab'al toq'ob' chuchi' ri Jordan

⁹Ri e'uk'ojol ri Rub'en e ri e'uk'ojol ri Gad, ruk' ri jun panik'aj ujuq'at ri Manasses ketzalej ub'ik e kekiya' kan ri e'ajisra'el pa ri Silo, pa ri rulew ri Kana'an, arech ketzalej pa ri rulew ri Gala'ad, jawi' k'o wi ri ulew kechb'al ri e'are', jawi' xejeqi' wi jacha xtaqan ri Yahweh rumal ri Mo'ises. ¹⁰Aretaq chi' ke'opan pa ri Gue'lilot pa ri rulew ri Jordan, che rulew ri Kana'an, ri e'uk'ojol ri Rub'en, ri e'uk'ojol ri Gad e ri panik'aj ujuq'at ri Manasses, kkiyak chila' jun tab'al toq'ob' chuchi' ri Jordan, jun tab'al toq'ob' che je'lik kka'yik.

¹¹Ri e'ajisra'el xkita utzijol weri' e jewa' xkib'ij ri': «Ri e'uk'ojol ri Rub'en, ri e'uk'ojol ri Gad e ri panik'aj ujuq'at ri Manasses xkiyak jun tab'al toq'ob' che k'o apan chuwach ri rulew ri Kana'an, chutzal ri Gue'lilot rulew ri Jordan, che chkitzal uloq ri e'ajisra'el».

¹²Rumal we tzij ri', konojel ri komon kech ri e'ajisra'el, kkimulij kib' pa ri Silo, arech kkib'an ri ch'o'j chkech ri e'are'.

**Ri yajanik kb'an chkech ri juq'at
ek'o pa ri relb'alq'ij**

¹³Ri e'ajisra'el, kkitaq ub'i kuk' ri e'uk'ojol ri Rub'en, kuk' ri e'uk'ojol ri Gad e kuk' ri panik'aj ujuq'at ri Manasses, pa ri rulew ri Gad, ri chuchqajaw Pinjas, che uk'ojol ri chuchqajaw Ele'asar, ¹⁴erachi'l ub'ik elajuj nim taq winaq, jun nim winaq chrech chjujunal ujuq'at ri Isra'el. ¹⁵Aretaq chi' ke'opan pa ri kulew ri e'uk'ojol ri Rub'en, ri e'uk'ojol ri Gad e pa ri kulew ri panik'aj ujuq'at ri Manasses, pa ri amaq' Gala'ad, jewa' kkib'ij chkech ri':

¹⁶«Jewa' xkib'ij konojel ri ukomon ri Yahweh: ¿Jas kub'ij wa' weri', ri k'ax xib'an apan chrij ri Udyos ri Isra'el, che xik'yaq kan ri Yahweh pa we q'ij ri', rumal rech che xiyak we jun tab'al toq'ob' ri', e rumal k'uwa' weri' xisutij iwij chuwach ri Yahweh?

¹⁷«¿La man xub'an taq chqech ri itzel xb'antaj pa ri Pe'or, ri rumal chi maja' ujch'ajch'oj kamik na ri', kne'b'a' xpe ri b'innel yab'il puwi' ronojel ri ukomon ri Yahweh? ¹⁸Ri ix, kamik ri', we kiya' kan ri Yahweh, pa we jun q'ij ri' we kub'an keb' ik'u'x chuwach ri Yahweh, chwe'q kyaktaj na k'uri' ri royowal puwi' konojel ri ukomon ri Isra'el.

¹⁹We man ch'ajch'oj ta chiwach ri ulew jawi' k'o wi ri iwechb'al, jix b'a' pa ri ulew che rechb'al ri Yahweh, jawi' xujeqeb'a' ri rachoch ri are' e chijeqeb'a' b'a' iwib' ix chqaxo'l uj. K'atek'ut, misutij iwib' chuwach ri Yahweh e mujichorej ub'i ri uj pa ri k'ax tajin kib'ano aretaq chi' kiyak chi apan jun tab'al toq'ob' chuwach ri jun chik tab'al toq'ob' rech ri Qadyos. ²⁰Aretaq chi' ri Akan, che uk'ojol ri Seraj, xmakunik rumal rech che xq'ax puwi' ri anatema, ¿la man xtzaq ta uloq ri royowal pakiwi' konojel ri ukomon ri Isra'el, kne'b'a' ri are' xa jun chi winaq? ¿La man xkam ta puch rumal ri retzelal?».

**Ri kitzij ri ejuq'at che ek'o ch'aqap
chrech ri Jordan**

²¹Ri e'uk'ojol ri Rub'en, ri e'uk'ojol ri Gad e ri jun panik'j ujuq'at ri Manasses, kkitzalej uwach ri kitzij ri ekinimal ri Isra'el, jewa' kkib'ij chkech ri':

²²«Ri Kidyos ri edyos, ri Yahweh, ri Kidyos ri edyos, ri Yahweh reta'm weri' xoquje' utz che kreta'maj ri Isra'el weri': we xa k'ax kqaj kqab'ano on we xa rumal man kujniman ta chech ri Yahweh aretaq chi' xqab'an weri', mujukol b'a' pa we jun q'ij ri', ²³k'atek'ut, ¿we xqayak we tab'al toq'ob' ri' arech kqak'yaq kan ri Yahweh e arech kqachi'j ri holokosto e ri sipanik on tojb'al makaj on rech tab'al toq'ob' rech riqoj ib', chuya'a' b'a' ri k'oqb'al ri Yahweh chqech! ²⁴Man je ta kuri'; ri uj xqab'an weri' rumal rech che xujmayowik e xujchomanik e jewa' xqab'ij: Chwe'q kab'ij, wene' ri e'ik'ojol ix kkik'ot kichi' ri eqak'ojol uj e kkib'ij chkech: "¿Jasche, junam ri Yahweh ri iwech ix ruk' ri Yahweh che Kidyos ri Isra'el? ²⁵¿La man xukoj ta ri Yahweh jun retal ulew chqaxo'l uj e chixo'l ix che ix uk'ojol ri Rub'en e ix uk'ojol ri Gad, e ri retal ulew ri' are' ri Jordan? Ri ix man k'o ta iwech chrech ri Yahweh". Xa jek'uri', ri e'ik'ojol ix kkikoj kik'u'x ri eqak'ojol uj arech ma kkixib'ij ta chi kib' chuwach ri Yahweh.

²⁶K'atek'uri', rumal weri', ri uj xqab'ij: Chqayaka jun tab'al toq'ob', man rech ta holokosto on nik'aj taq tab'al toq'ob' chik, ²⁷xane rech jun k'utb'al chixo'l ix e chqaxo'l ri uj e chxixo'l ri eqija'al epetinaq uloq chqawach chi aq'anoq, jun k'utb'al che ri uj kujq'ijilanik chuwach ri Yahweh ruk' ri jetaq qaholokosto, ruk' ri jetaq chikop che kech'olik e ruk' ri tab'al taq toq'ob' rech riqoj ib'. Xa jek'uri', ri e'ik'ojol ix, man kkib'ij taq chwe'q kab'ij

chkech ri eqak'ojol uj: "Ri ix man k'o ta iwech chrech ri Yahweh". ²⁸Jewa' xqab'ij: We jewa' kk'ulmatajik, chkib'ij b'a' weri' chqech uj on wene' jeri' kkib'ij chkech ri eqija'al chwe'q kab'ij, kuya' na ri' kqab'ij chkech: "Chiwilampe' ri tab'al toq'ob' rech ri Yahweh xkiyak ri eqatat, man rech ta holokosto xkib'ano on nik'aj taq tab'al toq'ob' chik, xane jun k'utb'al chqaxo'l uj e chixo'l ix". ²⁹Man xa ta kqaj kqab'an k'ax chrech ri Yahweh e man xa kqaj kqak'yaq kan ri Are' pa we jun q'ij ri', man xa ta xqayako arech kqachi'j holokosto, on nik'aj taq sipanik chik, on nik'aj tab'al toq'ob', man xa ta jun tab'al toq'o'b chik chuwach ri tab'al toq'ob' rech ri Yahweh Qadyos, che yakom chuwach ri rachoch Are'».

Kk'oji' chi jumul ri utzil chkixo'l

³⁰Ri chuchqajaw Pinjas, ri enim taq winaq rech ri komon e ri ek'amal taq b'e chkech ri e'ujuq'at ri Isra'el che kachi'lam ub'i ri are', aretaq chi' xkita' ri tzij xkib'ij ri e'uk'ojol ri Rub'en, ri e'uk'ojol ri Gad e ri e'uk'ojol ri Manasses, utz xkito ri xkib'ij. ³¹K'atek'uri', ri chuchqajaw Pinjas, che uk'ojol ri Ele'asar, kub'ij chkech ri e'uk'ojol ri Rub'en, chkech ri e'uk'ojol ri Gad e chkech ri e'uk'ojol ri Manasses: «Kamik ri', ri uj qeta'm che k'o ri Yahweh chqaxo'l, rumal rech che man k'o k'ax xib'an chuwach are', xa jek'uri' ri ix xik'ol ri Isra'el puq'ab' ri Yahweh».

³²Ri chuchqajaw Pinjas ri uk'ojol ri Ele'asar e ri enim taq winaq, kekiya' kan ri e'uk'ojol ri Rub'en e ri e'uk'ojol ri Gad, kkiya kan ri rulew ri Gala'ad e ketzalij ub'ik pa ri Kana'an, jela' kuk' ri e'ajisra'el e kkib'ij chkech ri xb'ix uloq chkech e'are'. ³³Ri e'ajisra'el utz xkita we tzij xb'ix chkech; xkimaltyoxij chrech ri Dyos e man xkitzijoq ta chi jumul che kech'o'jinik kuk' ri e'are' che kk'is tzij puwi' ri ulew jawi' ejeqel wi ri e'uk'ojol ri Rub'en e ri e'uk'ojolab' ri Gad. ³⁴Ri e'uk'ojol ri Rub'en e ri e'uk'ojol ri Gad kkoj ub'i ri jun tab'al toq'ob' Rech K'utb'al, «rumal rech, jun k'utb'al wa' chqaxo'l uj che are Dyos ri Yahweh».

Unitz'irisaxik ucholaxik ri uchak xub'ano ri Josu'e

²³¹Ojer chi aq'anoq che ri Yahweh xuya' ri nimalaj utzil chkech ri Isra'el chkiwach konojel ri e'uk'ulel che ek'o naqaj chrech ri are' –ri Josu'e ri'j winaq chik e k'i chi ri ujunab' k'olik–, ²ri Josu'e ke'usik'ij konojel ri Isra'el, ke'usik'ij ri ekinimal, ri ek'amal taq kib'e', ri eq'ataltzij e ri e'rajtz'ib'ab' e kub'ij chkech: «Ri in, in ri'j chik e b'enaq chi ri nujunab'; ³ri ix iwilom ronojel ri xub'an ri Yahweh kuk' konojel ri jetaq tinimit, arech kutoq'ob'isaj iwach ix; ri Yahweh ri Idyos are xch'ojin kuk' e'are' rech kixuto'o. ⁴Chiwilampe', ri in xinjach kanoq chiwech ri ulew che are iwechb'al, man k'o ta jun xucha' ri rulew, xinjach kanoq chkech chujunal juq'at we jetaq tinimit ri' che maja' kujok chupam e maja' kqechb'ej, e konojel ri jetaq tinimit che ri in xink'is tzij pakiwi', kmajtaj ub'i pa ri Jordan e che kopan chi pa ri Nim Polow, pa ri uqajib'alq'ij. ⁵Chi are ne ri Yahweh Idyos, ke'uk'yaq na ub'i ri' ri e'are' chiwach ix, kiresaj ub'i ri' cho ri kulew chiwach arech kiwechb'ej kan ix ri kulew e'are', jacha xub'ij ri Yahweh ri Idyos chiwech.

Ri rajawaxik kb'anik chkixo'l ri ekaxlan winaq

⁶«Chikojo' ichuq'ab' che uk'olik pa ri iwanima' e che uk'aslemaxik ronojel ri tzib'atalik pa ri uwuj ri Upixab' ri Mo'ises, mijal ub'i ib'e pa ri iwikyab'ab' on pa ri umox, ⁷mixol iwib' chkixo'l ri jetaq tinimit che ekanajinaq kan chixo'l ix. Mina'taj ri kib'i' ri ekidyoses ri e'are',

mina'tisaj ri kib'i pa ri nim taq itzij, me'ipatanij e mixxuki' chkiwach ri e'are'. ⁸Xane are xa jun chib'ana' ruk' ri Yahweh ri Idyos, jacha ib'anom chi pa we jun q'ij kamik ri'. ⁹Ri Yahweh xe'uk'yaq ub'i xas chiwach ix, enik'aj taq tinimit che sib'alaj ek'i e k'o sib'alaj kichuq'ab' e chi pa we jun q'ij ri', man k'o ta jun chkech kowininaq utak'ab'am kan rib' chiwach. ¹⁰Utukel jun chiwech ix xkowinik keroqataj ekaq'o' lajujk'al winaq, rumal rech che ri Yahweh ri Idyos, ri Are' tajin kch'o'jinik chixo'l ix, jacha xujikib'a' ub'ixik chiwech. ¹¹Utz rilixik chib'ana' ri ik'aslemal, arech kiloq'oq'ej ri Yahweh ri Idyos.

¹²«K'atek'uri', we kitas apan iwib' chrech weri' e kiya iwach kuk' ri winaq ek'o pa taq we tinimit che ek'o chixo'l ix, we kixk'uli' kuk' e'are', e kib'an chapb'alq'ab' kuk' e'are', ¹³utz uch'ob'ik b'a' chib'ana' che ri Yahweh ri Idyos, man kutaqej ta chi kik'yaqik ri' we jetaq tinimit chiwach; ri e'are' xa ejun kolob' e xa ejun k'amb'al ri' chiwech ix, ek'ix ri' pa taq ik'alk'ax e ek'ix ri' pa taq iwoq'och, chi k'ate' ri ksach ub'i iwach pa we utzalaj ulew che ri Yahweh ri Idyos xuya' chiwech. ¹⁴Ri in, b'enam chik kinb'ano pa b'e jawi' kb'e wi ronojel winaq. Chinik'oj b'a' ruk' ronojel iwanima' e ruk' ronojel iwuxlab'al, che ronojel ri tzij xujikib'a' ub'ixik ri Yahweh Idyos chiwech rech toq'ob'isab'al iwach, ma k'o ta jun che mata ne' xub'ano: Ronojel xb'antajik, man k'o ta jun che mata ne' xb'antajik.

¹⁵«Je' nak'uri'! jacha ronojel ri tzij che xujikib'a' ub'ixik ri Yahweh ri Idyos rech toq'ob'isab'al iwach ix, xas xb'antajik, xoquje' je' nak'uri' kb'antaj na piwi' rumal ri Yahweh ronojel ri k'ax taq tzij ub'im piwi' ix, chi k'ate' na kusach ub'i iwach pa we utzalaj ulew che ri Yahweh Idyos xuya' chiwech ix.

¹⁶«We ri ix kit'oqopij ri chapb'alq'ab' che xixutaq ri Yahweh Idyos chrech, che kixb'e che kipatanixik enik'aj taq dyos chik e kixxuki' chkiwach, ri uq'aq' royowal ri Yahweh kyakataj uloq ri' chiwij e ksach ub'i iwach ri' pa ri utzalaj ulew che xuya' ri are' chiwech.»

Ri moloj ib' pa ri Sikem

²⁴¹Ri Josu'e ke'umulij konojel ri e'ujuq'at ri Isra'el pa ri Sikem; k'atek'uri' ke'usik'ij konojel ri ekinimal ri Isra'el, ri ek'amal taq b'e, ri eq'ataltzij, ri e'ajtz'ib'ab', konojel ri e'are' junam xepe chuwach ri Dyos. ²Ri Josu'e kub'ij chkech konojel ri siwantinimit: «Jewa' kub'ij ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el: Ch'aqap chrech ri nimaja', ejeqel wi ojer ri itat, ri Teraj, kitat ri Ab'raham e ri Najor, e ri e'are' kepatanijik chkech enik'aj taq dyos chik. ³K'atek'uri', ri in xinwesaj uloq ri itat Ab'raham ch'aqap uloq chrech ri Nimaja' e xinb'insaj pa ronojel ri rulew ri Kana'an, xinpoq'isaj uwach ri erija'al e xinya jun uk'ojol, are ri Isa'ak. ⁴Ri Isa'ak, xinya' ri e'uk'ojol, are ri Jakob' e ri Esa'u. Ri rechb'al ri Esa'u xinya'o are ri ujuyub'al ri Se'ir. Ri Jakob' e ri e'uk'ojol xe'xuli' ub'i pa ri Egipto. ⁵K'atek'uri', xe'intaq chi ub'ik ri Mo'ises e ri A'aron e xink'ajisaj uwach ri Egipto ruk' ri mayib'al taq k'u'x xinb'an chila' e xixinwesaj uloq ix chila'. ⁶Xe'inwesaj uloq ri itat pa ri Egipto e xixopan pa ri polow; ri e'ajegipto xe'koqataj ri itat ruk' taq ri kich'ich' che kichorem ri kej e kuk' ri achijab' che kikejb'em ri kej, chi k'a pa ri polow Suf (Aj). ⁷Xk'is kik'ux chuwach ri Yahweh e ri are' xulik'ej uloq jun pimalaj sutz' chixo'l ri ix kuk' ri e'ajegipto, e xutzalejisaj chkij ri polow e xuch'uq kiwi'. Ri ix xiwil ruk' iwoq'och ri jastaq xinb'an in pa ri Egipto; k'atek'uri' naj xixkanaj kan pa ri tz'inalik ulew. ⁸Xixinokisaj chi aq'anoq pa ri kulew ri e'ajamorre'o che ejeqel uloq ch'aqap chech ri Jordan. Ri e'are' xech'o'jin iwuk' e ri in xe'injach pa ri iq'ab', xa jek'uri' xixkowinik xiwechb'ej ri kulew, rumal rech che ri in xinsach kiwach chiwach ix. ⁹K'atek'uri' xwa'lij chi uloq chiwij ri B'alak, uk'ojol ri Sippor, rajawinel ri Mo'ab arech kch'o'jin ruk' ri Isra'el. Xutaq usik'ixik ri B'ala'am, uk'ojol ri B'e'or, arech kixukyaqsaqarisaj. ¹⁰K'atek'ut, ri in man xinwaj taj xintatab'ej ri B'ala'am, k'atek'uri' xub'ana' na rajawaxik arech kixutewchi'j ri are' e xa jeri' xixinkol puq'ab' ri are'.

¹¹Xiq'axej uloq ri Jordan e xixopan pa ri Jeriko, k'atek'ut ri erajaw ri Jeriko xech'o'jin iwuk' ix -ri e'ajamorre'o, ri e'ajperesita, ri e'ajkana'an, ri e'ajhitita, ri e'ajguirgasita, ri e'ajivita, ri e'ajjeb'use'o-, e ri in xe'injach ri e'are' piq'ab' ix. ¹²Ri in xe'intaq ub'i nab'e chiwach ix, ri enimalaj taq sita'l che xe'ikesaj uloq ri winaq, aretaq chi' maja' kixopan ix chila', xe'intaq ub'i chkech ri ekeb' ajawinel e'ajamorre'o; man xe'el ta ub'ik ruk' ri ach'ich' rech ch'oj on ruk' ri ach'ab' at. ¹³Ri in xinya' chiwech jun ulew che man k'o ta ichuq'ab' xikoj che uch'akik, xinya chiwech nik'an taq tinimit che man ix taj xixyakowik, k'atek'uri' ixjeqel chila', xinya chiwech tikb'al taq uva, e tikb'al taq olivo che ix taj xixtikowik e are kitzuqb'ej iwib'.

Ri Isra'el kucha' ri Yahweh

¹⁴«Kamik k'ut ri', chixib'ij b'a' iwib' chuwach ri Yahweh, e tz'aqatalaj upatanixik chib'ana' ri are' e mub'an keb' ri itzij chrech; chitasa' apan iwib' chkiwach ri jetaq dyos che xkipatanij ri itat ch'aqap uloq chech ri nimaja' e pa ri Egipto e chipatanij b'a' ri Yahweh. ¹⁵K'atek'uri', we man utz kiwilo che kipatanij ri Yahweh, chicha'a' b'a' pa we jun q'ij kamik ri' jachin ri kiwaj kipatanij, on are kiwaj ke'ipatanij ri jetaq dyos che xkipatanij ri itat ch'aqap uloq chrech ri Nimaja', on are ke'ipatanij ri kidyos ri e'ajamorre'o, che pa ri kulew ijeqeb'am iwib' kamik ri'. Ri in e ri iwachal pa ja k'olb'al, are kqapatanij ri' ri Yahweh».

¹⁶Ri siwantinimit kib'ij: «¡Naj ri' k'o wi chqech uj che kqaya' kan ri Yahweh arech kujb'e che kipapanixik nik'aj taq dyos chik! ¹⁷Rumal rech che are ri Yahweh Qadyos xujupaqab'a' uloq uj e xe'upaqab'a' uloq ri eqatat, chi pa ri rulew ri Egipto uloq, chi pa ri ja uloq rech ri k'ax chak patan e xas chqawach uj xub'an ri nimalaj taq mayib'al, xujuk'ol xe'raqan uq'ab' pa ronojel ri b'e xqab'imb'ej e pa ronojel ri jetaq tinimit jawi' xujq'ax wi. ¹⁸K'atek'uri', ri Yahweh xas chqawach uj xe'uk'yaq b'i konojel ri siwantinimit che ek'o pa ri jetaq tinimit ri' e xoquje' xe'resaj ub'ik ri e'ajamorre'o ejeqel pa ri amaq' ri'. Ri uj, xoquje' kqapatanij ri' ri Yahweh, rumal rech che ri are' are Qadyos».

¹⁹K'atek'uri', ri Josu'e kub'ij chkech ri siwantinimit: «Ri ix man kixkowin taj kipatanij ri Yahweh rumal rech che ri are' jun tyoxlaj Dyos, jun achixom Dyos, che xas ma kresaj ta ri' chuwach ri iwetzal e ri imak kib'ano. ²⁰We ri ix kiya kan ri Yahweh arech kixb'e che kipatanixik ri ekaxlan taq dyos, ri are' kpe ri' che ub'anik k'ax chiwech; kuchasaj ub'i iwach ri' aretaq chi' xb'antaj rumal sib'alaj utzil chiwech».

²¹Ri winaq kkitzalej utzij ri Josu'e: «¡Jayi'! Ri uj xas kqapatanij ri Yahweh». ²²Ri Josu'e kub'ij chkech ri siwantinimit: «Ri ix xas ix q'atb'altzij piwi' che ix xixcha'ow ri Yahweh arech kipatanij ri are'». Ri winaq kkib'ij: «Je', ri uj, uj q'atb'altzij paqawi'». ²³«Naj b'a' chi'ya'a' apanoq ri ekaxlan taq dyos che ek'o chixo'l e chixpet b'a' ruk' ri iwanima' chuwach ri Yahweh, ri Udyos ri Isra'el». ²⁴Ri siwantinimit kkib'ij chrech ri Josu'e: «Are ri Yahweh Qadyos kqapatanij ri', kqanimaj ri' ri uch'ab'al».

Ri junam chomanik pa ri Sikem

²⁵Pa we jun q'ij ri', ri Josu'e junam uchomaxik kub'an jun chapb'al q'ab' rech toq'ob'isab'al kiwach ri siwantinimit, kukoj chkiwach pa ri Sikem nik'aj tzij che rajawaxik kb'anik e nik'aj taq pixab'. ²⁶Ri Josu'e kutz'ib'aj ronojel we jetaq tzij ri' pa ri uwuj ri Upixab' ri Dyos. Tek'uri', kuk'am ukoq jun nimalaj ab'aj, kuch'elej e kuch'ik chila', chuxe' ri tz'unuj che k'o pa ri tyoxlaj uk'olb'al ri Yahweh. ²⁷K'atek'uri', ri Josu'e kub'ij chkech konojel ri siwantinimit: «Chiwilampe', we jun ab'aj ri' kokik q'atb'altzij paqawi', rumal rech che ri

are' xutatab'ej ri tzij xub'ij ri Yahweh chqech uj; ri are' q'atb'altzij piwi' ix, arech ma kub'an ta keb' ik'u'x chuwach ri Dyos». ²⁸K'atek'uri', ri Josu'e, xe'uch'ab'ej ub'i ri siwantinimit e xe'utaq ub'ik pa ri kulew che kechb'al.

Ri ukamikal ri Josu'e

²⁹Aretaq chi' xk'ulmatajik we jastaq ri', kkam ri Josu'e che uk'ojol ri Nun, che upataninel ri Yahweh, aretaq chi' o'k'al lajuj ujunab'. ³⁰Kmuqik pa ri rulew che rechb'al ri are', pa ri Timnat-Seraj, che k'o pa ri juyub' Efra'im, pa ri urox uxkut kaj chrech ri juyub' Ga'as. ³¹Ri Isra'el xkipatanij ri Yahweh ronojel taq ri junab' xk'asi' ri Josu'e e ronojel taq ri junab' xek'asi' ri enim taq winaq chuwach chi aq'anoq ri ukamikal ri Josu'e e che keta'm ronojel ri jetaq chak xub'an ri Yahweh rech utoq'ob'isaxik kiwach ri Isra'el.

Ri jetaq ub'aq ri Jose e ri ukamikal ri Ele'asar

³²Ri jetaq ub'aq ri Jose, che xkik'am uloq ri e'ajisra'el chi pa ri Egipto uloq, kmuqik pa ri jun ulew che ri Jakob' xuloq' kan chkech ri e'uk'ojol ri Jamor, utat ri Sikem, ri rajil xutojo, xutoj o'k'al saq pwaq siklos; k'atek'uri' xokik kechb'al ri e'uk'ojol ri Jose. ³³Xoquje' xkam ri Ele'asar, uk'ojol ri A'aron, e xmuq pa ri Guib'e'a, utinimit ri uk'ojol ri Pinjas, che xya'ik chrech pa ri juyub' Efra'im.